

III

(Akty przygotowawcze)

RADA

WSPÓLNE STANOWISKO (WE) NR 14/2007

przyjęte przez Radę w dniu 20 września 2007 r.

w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/.../WE z dnia ... w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG

(2007/C 270 E/01)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 87/102/EWG z dnia 22 grudnia 1986 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących kredytu konsumenckiego ⁽³⁾ ustanawia na szczeblu Wspólnoty przepisy dotyczące umów o kredyt konsumencki.
- (2) W 1995 r. Komisja przedstawiła sprawozdanie ze stosowania dyrektywy 87/102/EWG i rozpoczęła szeroko zakrojone konsultacje z zainteresowanymi stronami. W 1997 r. Komisja przedstawiła sprawozdanie podsumowujące reakcje na jej sprawozdanie z 1995 r. W 1996 r. zostało przedstawione drugie sprawozdanie w sprawie funkcjonowania dyrektywy 87/102/WE.

⁽¹⁾ Dz.U. C 234 z 30.9.2003, str. 1.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. C 104E z 30.4.2004, str. 233). Wspólne stanowisko Rady z 20 września 2007 r. oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z ...

⁽³⁾ Dz.U. L 42 z 12.2.1987, str. 48. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 98/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 101 z 1.4.1998, str. 17).

- (3) Sprawozdania i konsultacje ujawniły zasadnicze różnice między przepisami różnych państw członkowskich ogólnie w dziedzinie kredytów dla osób fizycznych, a w szczególności kredytów konsumenckich. Z analizy przepisów krajowych stanowiących transpozycję dyrektywy 87/102/EWG wynika, że w związku z różnicami w sytuacji prawnej i ekonomicznej występującymi na poziomie krajowym państwa członkowskie stosują, w uzupełnieniu dyrektywy 87/102/EWG, wiele mechanizmów ochrony konsumentów.
- (4) Sytuacja *de facto* i *de jure* wynikająca z tych krajowych różnic prowadzi w pewnych przypadkach do zakłócenia konkurencji między kredytodawcami we Wspólnocie i stwarza przeszkody dla rynku wewnętrznego tam, gdzie państwa członkowskie przyjęły odmienne i przepisy bezwzględnie obowiązujące, które są bardziej rygorystyczne niż te przewidziane w dyrektywie 87/102/EWG. Taka sytuacja ogranicza konsumentom możliwości bezpośredniego korzystania ze stopniowo rosnącej dostępności kredytów transgranicznych. Takie zakłócenia i ograniczenia mogą z kolei mieć konsekwencje dla popytu na towary i usługi.
- (5) W ostatnich latach rodzaje kredytów oferowanych konsumentom i przez nich wykorzystywanych znacznie się zmieniły. Pojawiły się nowe instrumenty kredytowe i stale rozszerza się zakres ich wykorzystywania. Z tego względu należy zmienić w odpowiednich przypadkach istniejące przepisy i rozszerzyć zakres ich zastosowania.
- (6) Zgodnie z Traktatem rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, na którym zapewniony jest swobodny przepływ towarów i usług oraz swoboda przedsiębiorczości. Rozwój bardziej przejrzystego i efektywnego rynku kredytowego w obszarze bez granic wewnętrznych ma zasadnicze znaczenie dla wspierania rozwoju działalności transgranicznej.

- (7) W celu ułatwienia powstawania dobrze funkcjonującego wewnętrznego rynku kredytów konsumenckich należy ustanowić zharmonizowane wspólnotowe ramy w wielu kluczowych obszarach. W związku ze stałym rozwojem rynku kredytów konsumenckich i rosnącą mobilnością obywateli europejskich wybiegające w przyszłość przepisy prawne Wspólnoty, które można będzie dostosować do przyszłych form kredytowania i które umożliwią państwom członkowskim zachowanie odpowiedniego poziomu elastyczności przy wprowadzaniu ich w życie, powinny pomóc w ustanowieniu nowoczesnego zbioru przepisów dotyczących kredytów konsumenckich.
- (8) W celu zapewnienia zaufania konsumentów ważne jest, by rynek ten oferował wystarczający poziom ochrony konsumentów. W związku z tym, należy umożliwić, aby swobodny przepływ ofert kredytowych odbywał się na optymalnych warunkach, zarówno dla tych, którzy kredyty oferują, jak i dla tych, którym są one potrzebne, przy właściwym uwzględnieniu specyficznych sytuacji w poszczególnych państwach członkowskich.
- (9) Pełna harmonizacja jest niezbędna do zapewnienia wszystkim konsumentom we Wspólnocie wysokiego i równoważnego poziomu ochrony ich interesów i stworzenia prawdziwego rynku wewnętrznego. Dlatego państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości utrzymywania ani wprowadzania przepisów krajowych innych niż ustanowione w niniejszej dyrektywie. Ograniczenia te jednak powinny mieć zastosowanie wyłącznie w zakresie, w jakim przepisy zostały zharmonizowane w niniejszej dyrektywie. Tam, gdzie przepisy nie zostały zharmonizowane, państwa członkowskie powinny mieć swobodę utrzymywania i wprowadzania przepisów krajowych. W związku z tym państwa członkowskie mogą na przykład utrzymywać lub wprowadzać krajowe przepisy w sprawie solidarnej odpowiedzialności sprzedawcy lub dostawcy usług i kredytodawcy. Innym przykładem takiej możliwości może być utrzymanie lub wprowadzenie przez państwa członkowskie krajowych przepisów w sprawie unieważnienia umowy sprzedaży towarów lub umowy świadczenia usług, w przypadku gdy konsument korzysta z prawa odstąpienia od umowy o kredyt. W tym zakresie państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia — w odniesieniu do umów o kredyt odnawialny — minimalnego okresu, jaki musi upłynąć pomiędzy wystąpieniem kredytodawcy o spłatę kredytu a dniem, w którym musi nastąpić spłata kredytu.
- (10) Definicje zawarte w niniejszej dyrektywie określają zakres harmonizacji. Obowiązki państw członkowskich związane z wprowadzaniem w życie przepisów niniejszej dyrektywy powinny zatem być ograniczone do takiego zakresu, jaki wyznaczają te definicje. Niniejsza dyrektywa nie powinna jednak stanowić uszczerbku dla stosowania przez państwa członkowskie, zgodnie z prawem wspólnotowym, przepisów dyrektywy w dziedzinach, które nie są objęte zakresem jej zastosowania. Państwo członkowskie mogłyby w ten sposób utrzymywać lub wprowadzać przepisy krajowe odpowiadające przepisom niniejszej dyrektywy lub niektórym jej przepisom w stosunku do umów o kredyt znajdujących się poza zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, na przykład w stosunku do umów o kredyt w kwocie niższej niż 200 EUR lub wyższej niż 100 000 EUR. Ponadto państwa członkowskie mogłyby stosować przepisy dyrektywy również do kredytu wiążanego, który nie wchodzi w zakres definicji umowy o kredyt wiązany zawartej w niniejszej dyrektywie. Przepisy dotyczące umów o kredyt wiązany mogłyby być zatem stosowane do umów o kredyt, które tylko częściowo służą finansowaniu umowy dostawy towarów lub świadczenia usługi.
- (11) W przypadku szczególnych umów o kredyt, do których stosuje się jedynie niektóre przepisy niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości ustanawiania przepisów krajowych wdrażających inne przepisy niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość swobodnego regulowania w swoim prawie krajowym takich umów o kredyt w odniesieniu do innych aspektów, których nie harmonizuje niniejsza dyrektywa.
- (12) Umowy o świadczenie usług na zasadzie ciągłości lub o dostawę towarów tego samego rodzaju, za które konsument płaci w formie ratalnej w okresie realizacji umowy, mogą znacznie różnić się — pod względem interesów stron tych umów, a także pod względem formy i warunków realizacji transakcji — od umów o kredyt objętych niniejszą dyrektywą. Dlatego należy wyjaśnić, że do celów niniejszej dyrektywy takie umowy nie są traktowane jako umowy o kredyt. Tego rodzaju umowy obejmują na przykład umowę ubezpieczeniową, na podstawie której ubezpieczenie jest opłacane w formie miesięcznych rat.
- (13) Umowy o przyznanie kredytu zabezpieczonego na nieruchomości powinny być wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Tego rodzaju kredyt ma bardzo szczególny charakter. Z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy powinny być także wyłączone umowy o kredyt przeznaczony na finansowanie nabycia lub utrzymania praw własności nieruchomości gruntowej lub istniejącego lub planowanego budynku. Nie należy jednak wyłączać z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy umów o kredyt tylko dlatego, że ich celem jest remont istniejącego budynku lub zwiększenie jego wartości.
- (14) Przepisy niniejszej dyrektywy stosuje się niezależnie od tego, czy kredytodawca jest osobą prawną czy fizyczną. Niniejsza dyrektywa nie wpływa jednak na prawo państw członkowskich do ustalania, w zgodzie z prawem wspólnotowym, że kredyty konsumenckie mogą być udzielane wyłącznie przez osoby prawne lub niektóre osoby prawne.
- (15) Niektóre przepisy niniejszej dyrektywy powinny mieć zastosowanie do osób fizycznych i prawnych (pośrednicy kredytowi), którzy w ramach wykonywanej przez siebie działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej za opłatą przedstawiają lub oferują konsumentom umowy o kredyt, udzielają konsumentom pomocy, podejmując

- w związku z umową o kredyt prace przygotowawcze, lub zawierają z konsumentami umowy o kredyt w imieniu kredytodawcy. Organizacje, które pozwalają, by wykorzystywano ich nazwy do promowania produktów kredytowych, takich jak karty kredytowe, i które mogą także polecać te produkty swoim członkom, nie powinny być uznawane do celów niniejszej dyrektywy za pośredników kredytowych.
- (16) Niniejsza dyrektywa reguluje jedynie niektóre obowiązki pośredników kredytowych wobec konsumentów. Państwa członkowskie powinny zatem mieć swobodę utrzymywania lub wprowadzania dodatkowych obowiązków spoczywających na pośrednikach kredytowych.
- (17) Konsumentom powinni być zapewniona ochrona przed nieuczciwymi lub wprowadzającymi w błąd praktykami, w szczególności w odniesieniu do ujawniania informacji przez kredytodawcę, zgodnie z dyrektywą 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych) (¹). Niniejsza dyrektywa powinna zawierać szczegółowe przepisy dotyczące zarówno reklam odnoszących się do umów o kredyt, jak i pewnych standardowych informacji, które konsumenci powinni otrzymywać, by mieć możliwość w szczególności porównania różnych ofert. Informacje te powinny być podawane w sposób jasny i zwięzły, powinny też być widoczne. Ponadto państwa członkowskie powinny mieć swobodę ustanawiania w swoim prawie krajowym wymogów informacyjnych w odniesieniu do reklam niezawierających informacji na temat kosztu kredytu.
- (18) W celu umożliwienia konsumentom podejmowania decyzji przy pełnej znajomości faktów, powinni oni przed zawarciem umowy o kredyt otrzymać odpowiednie informacje na temat warunków i kosztów kredytu oraz swoich zobowiązań. W celu zapewnienia możliwie największej przejrzystości i porównywalności ofert takie informacje powinny w szczególności zawierać rzeczywistą roczną stopę oprocentowania mającą zastosowanie do danego kredytu, określaną w całej Wspólnocie w taki sam sposób. Ponieważ wysokość rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania może na tym etapie być przedstawiona jedynie w formie przykładu, taki przykład powinien być reprezentatywny. Dlatego powinien on, na przykład, odnosić się do średniego okresu kredytowania i całkowitej kwoty kredytu przyznanego na podstawie danego rodzaju rozważanej umowy o kredyt i, jeśli znajduje to zastosowanie — do nabywanych towarów. Przy ustalaniu reprezentatywnego przykładu powinna również zostać uwzględniona częstotliwość występowania określonych rodzajów umów o kredyt na konkretnym rynku. Jeśli chodzi o stopę oprocentowania, częstotliwość rat i kapitalizację odsetek, kredytodawcy powinni stosować swoją konwencjonalną metodę obliczeniową dla danego kredytu konsumenckiego.
- (19) Całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta powinien obejmować wszystkie koszty, łącznie z odsetkami, prowizjami, podatkami, opłatami dla pośredników kredytowych i wszelkimi innymi opłatami, jakie konsument musi ponieść w związku z umową o kredyt, z wyjątkiem opłat notarialnych. Faktyczna wiedza kredy-
- to dawcy na temat tych kosztów powinna być oceniana obiektywnie z uwzględnieniem wymogów staranności zawodowej.
- (20) Umowy o kredyt, w przypadku których stopa oprocentowania kredytu jest okresowo zmieniana zgodnie ze zmianami stopy referencyjnej określonej w umowie o kredyt, nie powinny być uznawane za umowy o kredyt o stałej stopie oprocentowania.
- (21) Państwa członkowskie powinny mieć swobodę utrzymywania lub wprowadzania krajowych przepisów zakazujących kredytodawcy stawiania konsumentowi w związku z umową o kredyt wymogu otwarcia rachunku bankowego lub zawarcia umowy o świadczenie innej usługi dodatkowej, lub ponoszenia kosztów takich rachunków bankowych lub innych usług dodatkowych, lub wnoszenia za nie opłat. W państwach członkowskich, w których dopuszcza się takie łączone oferty, konsumenci powinni być informowani przed zawarciem umowy o kredyt o wszelkich dodatkowych usługach, które są niezbędne do otrzymania kredytu lub do otrzymania go na oferowanych warunkach. Koszty takich usług dodatkowych powinny być ujmowane w całkowitym koszcie kredytu lub, jeżeli wysokość kosztów nie może zostać ustalona z góry, konsumenci powinni otrzymywać na etapie poprzedzającym zawarcie umowy o kredyt odpowiednie informacje o występowaniu takich kosztów. Przyjmuje się, że kredytodawca posiada wiedzę na temat kosztów usług dodatkowych, które sam lub w imieniu strony trzeciej oferuje konsumentowi, chyba że ich cena zależy od konkretnych cech lub sytuacji konsumenta.
- (22) Jednak w przypadku szczególnych rodzajów umów o kredyt właściwe jest — w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony konsumentów bez równoczesnego nakładania nadmiernych obciążeń na kredytodawców lub, w stosownych przypadkach, pośredników kredytowych — ograniczenie wymogów niniejszej dyrektywy dotyczących informacji udzielanych przed zawarciem umowy o kredyt z uwagi na szczególny charakter takich rodzajów umów.
- (23) Przed zawarciem umowy o kredyt konsumentowi należy udzielić kompleksowej informacji niezależnie od tego, czy w sprzedaży kredytu bierze udział pośrednik kredytowy. Dlatego, ogólnie rzecz biorąc, wymogi dotyczące informacji udzielanych przed zawarciem umowy o kredyt powinny mieć również zastosowanie do pośredników kredytowych. Jeżeli dostawcy towarów i usług działają jako pośrednicy kredytowi w ramach działalności dodatkowej, niewłaściwe jest nakładanie na nich prawnego obowiązku udzielania informacji przed zawarciem umowy o kredyt zgodnie z niniejszą dyrektywą. Możliwe jest przyjęcie domniemania, że dostawcy towarów i usług działają, na przykład, jako pośrednicy kredytowi w ramach działalności dodatkowej, jeżeli występowanie w charakterze pośredników kredytowych nie jest głównym celem ich działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej. W tym przypadku nadal zapewniany jest wystarczający poziom ochrony konsumenta, gdyż to na kredytodawcy spoczywa odpowiedzialność za zadbanie o to, by konsument otrzymał pełne informacje przed zawarciem umowy, bądź od pośrednika, jeżeli kredytodawca i pośrednik tak postanowią, bądź w inny właściwy sposób.

(¹) Dz.U. L 149 z 11.6.2005, str. 22.

- (24) Potencjalnie wiążący charakter informacji udzielonych konsumentowi przed zawarciem umowy o kredyt i czas, przez jaki kredytodawca jest nimi związany, może podlegać uregulowaniu przez państwa członkowskie.
- (25) Państwa członkowskie powinny podjąć właściwe działania, biorąc pod uwagę specyficzne cechy swojego rynku kredytów, w celu promowania odpowiedzialnych praktyk na wszystkich etapach kredytowych stosunków umownych. Środki te mogą obejmować na przykład udzielanie informacji i edukowanie konsumentów, w tym ostrzeżenie o ryzyku, jakie wiąże się z zaległościami w spłacie lub nadmiernym poziomem zadłużenia. Na rozwijającym się rynku kredytów ważne jest w szczególności, by kredytodawcy nie angażowali się w nieodpowiedzialne udzielanie kredytów, a państwom członkowskim należy umożliwić określenie sankcji mających zastosowanie w razie wystąpienia takich sytuacji. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe⁽¹⁾ dotyczących ryzyka kredytowego na kredytodawcach powinien spoczywać obowiązek sprawdzania zdolności kredytowej każdego z konsumentów. W tym celu kredytodawcom należy umożliwić wykorzystywanie informacji udzielonych im przez konsumenta nie tylko w chwili przygotowywania danej umowy o kredyt, ale także uzyskanych w trakcie długotrwałych stosunków handlowych. Organy państw członkowskich mogłyby również przedstawiać kredytodawcom odpowiednie instrukcje i wytyczne. Również konsumenci powinni działać z zachowaniem ostrożności i przestrzegać swoich zobowiązań umownych.
- (26) Niezależnie od informacji udzielanych przed zawarciem umowy o kredyt, konsument może jeszcze potrzebować dodatkowej pomocy w celu podjęcia decyzji, która umowa o kredyt spośród proponowanych produktów jest dla niego najodpowiedniejsza z punktu widzenia jego potrzeb i sytuacji finansowej. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić udzielanie przez kredytodawców takiej pomocy w odniesieniu do produktów, które oferują konsumentowi. W odpowiednich przypadkach informacje udzielane przed zawarciem umowy o kredyt, jak również zasadnicze cechy charakterystyczne proponowanych produktów, powinny zostać przedstawione konsumentowi w sposób dostosowany do jego indywidualnych potrzeb, tak aby mógł on zrozumieć wpływ, jaki mogą one mieć na jego sytuację ekonomiczną. W stosownych przypadkach obowiązkiem udzielenia konsumentowi pomocy powinni być objęci również pośrednicy kredytowi. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość określenia, kiedy i w jakim zakresie takie wyjaśnienia mają być udzielane konsumentowi, biorąc pod uwagę konkretne okoliczności, w jakich kredyt jest oferowany, konieczność udzielenia konsumentowi pomocy, a także charakter poszczególnych produktów kredytowych.
- (27) W celu dokonania oceny sytuacji kredytowej konsumenta, kredytodawca powinien także sięgnąć po informacje zawarte w stosownych bazach danych; okoliczności prawne i faktyczne mogą wymagać, by informacje takie miały różny zakres. W celu zapobiegania jakimkolwiek zakłóceniom konkurencji między kredytodawcami należy im zapewnić dostęp do prywatnych lub publicznych baz danych dotyczących konsumentów w państwie członkowskim, w którym nie mają siedziby, na warunkach niedyskryminujących ich w porównaniu z kredytodawcami w tym państwie członkowskim.
- (28) W przypadku gdy decyzję w sprawie odmowy udzielenia kredytu podjęto na podstawie informacji uzyskanych z bazy danych, kredytodawca powinien poinformować konsumenta o tym fakcie, a także podać mu informacje na temat tej bazy danych. Kredytodawca nie powinien jednak mieć obowiązku udzielania takich informacji w przypadku, gdy jest to zabronione na mocy innych przepisów wspólnotowych, na przykład przepisów dotyczących prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Ponadto nie powinno się udzielać takich informacji, jeżeli jest to sprzeczne z celami porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, takimi jak zapobieganie przestępstwom, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie, wykrywanie ich i ściganie.
- (29) Niniejsza dyrektywa nie reguluje kwestii związanych z ważnością umów o kredyt. Państwa członkowskie mogą zatem w tej dziedzinie utrzymywać lub wprowadzać przepisy krajowe zgodne z prawem wspólnotowym. Państwa członkowskie mogą określić reżim prawny dotyczący oferty zawarcia umowy o kredyt, a w szczególności ustalić, w którym momencie ma ona być złożona, jak również okres, w którym wiąże ona kredytodawcę. Jeżeli oferta taka jest składana w tym samym czasie co udzielenie informacji przed zawarciem umowy przewidzianych niniejszą dyrektywą, powinna ona zostać przedstawiona konsumentowi — podobnie jak wszelkie dodatkowe informacje, jakich kredytobiorca chciałby mu udzielić — w osobnym dokumencie, który może być załączony do „Standardowego europejskiego arkusza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego”.
- (30) W celu umożliwienia konsumentom poznania swoich praw i obowiązków wynikających z umowy o kredyt, powinna ona zawierać wszelkie niezbędne informacje podane w sposób jasny i zwięzły.
- (31) W celu zapewnienia pełnej przejrzystości konsument powinien otrzymać informację na temat stopy oprocentowania kredytu, zarówno na etapie poprzedzającym zawarcie umowy o kredyt, jak i przy jej zawieraniu. W czasie trwania stosunku umownego konsument powinien być następnie informowany o zmianach zmiennej stopy oprocentowania kredytu oraz o spowodowanych przez nie zmianach wysokości płatności. Pozostaje to bez uszczerbku dla przepisów krajowych, które nie dotyczą informacji udzielanej klientowi, określających warunki dokonywania zmian niedotyczących płatności lub określających skutki tych zmian w zakresie stóp oprocentowania kredytu i innych warunków finansowych kredytu, na przykład przepisów stanowiących, że kredytodawca ma prawo zmienić stopę oprocentowania kredytu wyłącznie z uzasadnionego powodu lub że konsument ma prawo do rozwiązania umowy w przypadku zmiany stopy oprocentowania kredytu lub innego warunku finansowego dotyczącego kredytu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, str. 1. Dyrektywa zmieniona dyrektywą Komisji 2007/18/WE (Dz.U. L 87 z 28.3.2007, str. 9).

- (32) Strony umowy powinny mieć prawo do rozwiązania na standardowych zasadach umowy o kredyt odnawialny. Ponadto, jeśli umowa o kredyt tak stanowi, kredytodawca powinien mieć prawo zawieszenia z obiektywnie uzasadnionych przyczyn prawa konsumenta do dokonywania wypłat na podstawie umowy o kredyt odnawialny. Przyczyny takie mogą obejmować na przykład podejrzenie o nieuprawnione lub niezgodne z prawem wykorzystanie kredytu lub znaczny wzrost ryzyka braku możliwości wywiązania się przez konsumenta z obowiązku spłaty kredytu. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na krajowe przepisy prawa umów dotyczące uprawnień umawiających się stron do rozwiązania umowy o kredyt z uwagi na naruszenie warunków umowy.
- (33) W celu zbliżenia procedur korzystania z prawa do odstąpienia od umowy w podobnych obszarach należy ustanowić przepis dotyczący prawa do odstąpienia bez ponoszenia kary z tego tytułu i bez obowiązku przedstawiania uzasadnienia, na warunkach zbliżonych do przewidzianych w dyrektywie 2002/65/WE Parlamentu i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącej sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość⁽¹⁾.
- (34) W przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy o kredyt, w związku z którą otrzymał on towary, w szczególności od umowy sprzedaży ratalnej lub od umowy najmu lub leasingu przewidującej zobowiązanie do zakupu, niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać jakichkolwiek uregulowań państw członkowskich w kwestiach dotyczących zwrotu towarów lub wszelkich kwestiach powiązanych.
- (35) W przypadku umów o kredyt wiązany istnieje współzależność między nabyciem towarów lub usług a umową o kredyt zawartą w tym celu. Dlatego jeżeli konsument korzysta w oparciu o prawo wspólnotowe z prawa do odstąpienia od umowy w odniesieniu do umowy zakupu, nie powinien być dłużej związany umową o kredyt wiązany. Nie powinno to wpływać na przepisy krajowe mające zastosowanie do umów o kredyt wiązany, w przypadku gdy umowa zakupu została unieważniona lub gdy konsument skorzystał z prawa odstąpienia od umowy na podstawie przepisów krajowych. Nie powinno to również wpływać na prawa konsumentów, jakie przysługują im przepisy krajowe, zgodnie z którymi konsument i dostawca towarów lub usług nie mogą podjąć względem siebie żadnego wiążącego zobowiązania umownego ani nie mogą wykonać między sobą żadnych płatności, dopóki konsument nie podpisze umowy o kredyt w celu sfinansowania zakupu towarów lub usług.
- (36) Konsument powinien mieć możliwość podjęcia, na określonych warunkach, środków prawnych wobec kredytodawcy w przypadku problemów związanych z umową zakupu. Państwa członkowskie powinny jednak określić, w jakim zakresie i na jakich warunkach konsument jest zobowiązany do podjęcia środków prawnych przeciwko dostawcy, w szczególności poprzez wytoczenie przeciwnemu powództwa zanim będzie on miał możliwość ich podjęcia przeciwko kredytodawcy. Niniejsza dyrektywa nie powinna pozbawiać konsumentów praw przyznanych im na mocy przepisów krajowych przewidujących solidarną odpowiedzialność sprzedawcy lub dostawcy usług i kredytodawcy.
- (37) Konsument powinien mieć prawo do wywiązania się ze swoich zobowiązań przed upływem terminu określonego w umowie kredytowej. W przypadku przedterminowej spłaty w całości lub części kredytodawca powinna służyć rekompensata za koszty bezpośrednio związane z przedterminową spłatą z uwzględnieniem ewentualnych oszczędności uzyskanych przez kredytodawcę. W celu ustalenia metody obliczania rekompensaty ważne jest przestrzeganie kilku zasad. Sposób obliczania rekompensaty należy kredytodawcy powinien być przejrzysty i zrozumiały dla konsumentów już na etapie poprzedzającym zawarcie umowy o kredyt, a w każdym przypadku podczas wykonywania umowy o kredyt. Ponadto metoda obliczania powinna być łatwa do stosowania przez kredytodawców, a przeprowadzanie kontroli nadzorczej w zakresie rekompensaty przez organy odpowiedzialne za taką kontrolę powinno być ułatwione. Z tego powodu, jak również ze względu na fakt, że kredytu konsumenciego nie finansuje się — z uwagi na jego czas trwania i wysokość — przy użyciu długoterminowych mechanizmów finansowania, maksymalna kwota rekompensaty powinna być ustalona ryczałtowo. Takie podejście odpowiada szczególnemu charakterowi kredytów konsumenciego i nie powinno stanowić przeszkody dla przyjęcia ewentualnych odmiennych rozwiązań w przypadku innych produktów, takich jak kredyty hipoteczne o stałej stopie oprocentowania, które finansuje się przy użyciu długoterminowych mechanizmów finansowania.
- (38) Państwa członkowskie powinny mieć prawo ustanawiania przepisów, zgodnie z którymi kredytodawca może domagać się rekompensaty za przedterminową spłatę tylko pod warunkiem, że spłacana przed terminem część kwoty kredytu przekracza w ciągu dwunastu miesięcy próg określony przez państwa członkowskie. Ustanawiając ten próg, który nie powinien przekraczać 10 000 EUR, państwa członkowskie powinny na przykład uwzględnić średnią kwotę kredytów konsumenciego na swoim rynku.
- (39) Przeniesienie praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt nie powinno skutkować postawieniem konsumenta w mniej korzystnej sytuacji. Konsument powinien być również należycie poinformowany, gdy umowa o kredyt zostaje przeniesiona na stronę trzecią. W przypadku gdy pierwotny kredytodawca, w porozumieniu z cesjonariuszem, nadal zajmuje się obsługą kredytu wobec konsumenta, konsument nie ma żadnego istotnego interesu, aby być informowany o jego przeniesieniu. Funkcjonujący zatem na szczeblu UE wymóg dotyczący informowania konsumenta o przeniesieniu byłby w takich przypadkach nadmierny.
- (40) Państwa członkowskie powinny zachować możliwość utrzymania lub wprowadzenia przepisów krajowych ustanawiających formy powiadamiania zbiorowego, w przypadkach gdy jest to konieczne do celów związanych z efektywnością złożonych transakcji — takich jak sekurytyzacja lub likwidacja aktywów — przeprowadzanych w związku z obowiązkową likwidacją administracyjną banku.

(1) Dz.U. L 271 z 9.10.2002, str. 16. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2005/29/WE.

- (41) W celu wspierania ustanawiania i funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz zapewniania konsumentom w całej Wspólnocie wysokiego poziomu ochrony, niezbędne jest zagwarantowanie, by informacje dotyczące rzeczywistych rocznych stóp oprocentowania były w całej Wspólnocie porównywalne. Pomimo ustanowienia jednolitego wzoru matematycznego do obliczania rocznej stopy oprocentowania w dyrektywie 87/102/EWG, nie jest ona jeszcze w pełni porównywalna w całej Wspólnocie. W poszczególnych państwach członkowskich przy jej wyliczaniu brane są pod uwagę różne składniki kosztów. Dlatego niniejsza dyrektywa powinna jasno i kompleksowo określać całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta.
- (42) Dla zapewnienia przejrzystości i stabilności rynku i do czasu dokonania dalszej harmonizacji państwa członkowskie powinny zapewnić wprowadzenie właściwych środków dotyczących regulowania lub nadzorowania działalności kredytodawców.
- (43) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Niniejsza dyrektywa ma na celu w szczególności zapewnienie pełnego poszanowania przepisów w sprawie ochrony danych osobowych, prawa własności, zakazu dyskryminacji, ochrony życia rodzinnego i zawodowego, a także ochrony konsumentów na mocy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (44) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie ustanowienie wspólnych zasad dotyczących niektórych aspektów przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących kredytu konsumenckiego, nie może zostać w sposób wystarczający osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości ustanowioną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności ustanowioną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (45) Państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i zapewnić ich wdrożenie. Wybór sankcji pozostaje w gestii państw członkowskich, lecz przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.
- (46) Środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽¹⁾.
- (47) W szczególności należy przyznać Komisji uprawnienia do przyjmowania dodatkowych założeń do obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania. Jako że środki te mają zasięg ogólny, a ich celem jest zmiana innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, muszą one zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą przewidzianą w art. 5a decyzji 1999/468/WE.
- (48) Zgodnie z pkt. 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽²⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzania dla ich własnych celów i w interesie Wspólnoty, własnych tabel, które w możliwie najszerszym zakresie odzwierciedlają korelacje pomiędzy niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji, oraz do podawania ich do wiadomości publicznej.
- (49) W związku z powyższym, biorąc pod uwagę liczbę poprawek, które muszą zostać wprowadzone do dyrektywy 87/102/EWG w wyniku rozwoju sektora kredytów konsumenckich, a także w interesie jasności prawodawstwa Wspólnoty, należy uchylić tę dyrektywę i zastąpić ją niniejszą dyrektywą.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ;

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES ZASTOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

Celem niniejszej dyrektywy jest harmonizacja niektórych aspektów przepisów ustawowych, wykonawczych i procedur administracyjnych państw członkowskich, dotyczących umów o kredyt konsumencki.

Artykuł 2

Zakres zastosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do umów o kredyt.
2. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do:
 - a) umów o kredyt, który zabezpieczony jest hipoteką lub z wykorzystaniem innego porównywalnego zabezpieczenia na nieruchomości powszechnie stosowanego w państwie członkowskim lub który zabezpieczony jest prawem związanym z nieruchomością;
 - b) umów o kredyt przeznaczony na sfinansowanie nabycia lub utrzymania praw własności nieruchomości gruntowej lub istniejącego lub planowanego budynku;
 - c) umów o kredyt, którego całkowita kwota jest niższa niż 200 EUR lub wyższa niż 100 000 EUR;

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

⁽²⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, str. 1.

- d) umów najmu lub leasingu, jeżeli ani sama umowa, ani jakakolwiek umowa odrębna nie przewidują obowiązku nabycia przedmiotu umowy; domniemywa się, że taki obowiązek istnieje, jeżeli kredytodawca jednostronnie tak zdecyduje;
- e) umów o kredyt w rachunku bieżącym, który musi zostać spłacany w ciągu jednego miesiąca;
- f) umów o kredyt nieoprocentowany i wolny od wszelkich opłat oraz umów o kredyt zawartych na warunkach przewidujących jego spłatę w terminie trzech miesięcy i wymóg uiszczenia jedynie nieznacznych opłat;
- g) umów o kredyt udzielany przez pracodawcę swoim pracownikom w ramach jego działalności dodatkowej, nieoprocentowany lub oprocentowany według rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania niższej od powszechnie stosowanych na rynku, i który nie jest oferowany ogółowi społeczeństwa;
- h) umów o kredyt zawartych z przedsiębiorstwami inwestycyjnymi zdefiniowanymi w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych⁽¹⁾ lub z instytucjami kredytowymi zdefiniowanymi w art. 4 dyrektywy Rady 2006/48/WE w celu umożliwienia inwestorowi przeprowadzenia transakcji mającej związek z przynajmniej jednym instrumentem wymienionym w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, w przypadku gdy przedsiębiorstwo inwestycyjne lub instytucja kredytowa udzielająca kredytu bierze udział w takiej transakcji;
- i) umów o kredyt, które są wynikiem ugody osiągniętej w sądzie lub przed innym organem ustawowym;
- j) umów o kredyt, które dotyczą odroczonej spłaty — bez żadnych opłat — istniejącego zadłużenia;
- k) umów o kredyt, przy zawieraniu których od konsumenta wymaga się złożenia tytułem zabezpieczenia przedmiotu u kredytodawcy, jeżeli odpowiedzialność konsumenta jest ściśle ograniczona do tego zastawionego przedmiotu;
- l) umów o kredyt dotyczących kredytów udzielanych ograniczonej grupie osób na mocy ustawowego przepisu służącego interesowi ogólnemu, z zastosowaniem niższych stóp oprocentowania niż powszechnie stosowane na rynku lub nieoprocentowanych, lub z zastosowaniem innych warunków, które byłyby korzystniejsze dla konsumenta niż powszechnie stosowane na rynku oraz stóp oprocentowania nie wyższych niż powszechnie stosowane na rynku.

3. W odniesieniu do umów o kredyt w rachunku bieżącym, który to kredyt podlega spłacie na żądanie lub w terminie trzech miesięcy, stosuje się wyłącznie art. 1-3, art. 4 ust. 1, art. 4 ust. 2 lit. a)-e), art. 4 ust. 4, art. 6-9, art. 10 ust. 1, art. 10 ust. 2

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, str. 1. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2006/31/WE (Dz.U. L 114 z 27.4.2006, str. 60).

lit. a)-g), l), p) i r)-u), art. 10 ust. 3, art. 12, 15, 16 ust. 1 zdanie pierwsze, art. 17 i art. 19-32.

Informacje, które należy podać w tych umowach o kredyt obejmują również informacje dotyczące wysokości opłat stosowanych od chwili zawarcia takich umów o kredyt, a także, w stosownych przypadkach, warunków, na jakich wysokość tych opłat może ulec zmianie.

4. W odniesieniu do umów o kredyt w formie przekroczenia stosuje się wyłącznie art. 1-3, 18, 20 i 22-32.

5. Państwa członkowskie mogą ustalić, że wyłącznie art. 1-4, 6, 7 i 9, art. 10 ust. 1, art. 10 ust. 2 lit. a)-h) i l), art. 10 ust. 3, a także art. 11, 13 oraz 16-32 mają zastosowanie do umów o kredyt zawieranych przez organizację, która:

- a) została utworzona dla wspólnych korzyści jej członków;
- b) nie przynosi zysków osobom innym niż jej członkowie;
- c) realizuje cel społeczny przewidziany w ustawodawstwie krajowym;
- d) przyjmuje — wyłącznie od swoich członków — oszczędności oraz zarządza nimi, a także udostępnia tym osobom źródła kredytowania; oraz
- e) udziela kredytu w oparciu o rzeczywistą roczną stopę oprocentowania, która jest niższa niż stopy powszechnie stosowane na rynku lub w stosunku do której stosuje się pułap ustanowiony w prawie krajowym;

i w której członkostwo jest ograniczone do osób zamieszkujących lub zatrudnionych w określonym miejscu lub do pracowników i emerytowanych pracowników określonego pracodawcy lub osób spełniających inne warunki określone w prawie krajowym jako podstawa istnienia więzi między członkami.

Państwa członkowskie mogą wyłączyć ze stosowania niniejszej dyrektywy umowy o kredyt zawarte przez taką organizację, w przypadku gdy całkowita wartość wszystkich obowiązujących umów o kredyt zawartych przez tę organizację jest mało znacząca w stosunku do całkowitej wartości wszystkich obowiązujących umów o kredyt w państwie członkowskim, w którym organizacja ma siedzibę, a całkowita wartość wszystkich obowiązujących umów o kredyt zawartych przez wszystkie takie organizacje w tym państwie członkowskim jest niższa niż 1 % całkowitej wartości wszystkich obowiązujących umów o kredyt zawartych w tym państwie członkowskim.

Państwa członkowskie co roku sprawdzają, czy w dalszym ciągu spełnione są warunki niezbędne do zastosowania każdego takiego wyłączenia, a także podejmują działania mające na celu cofnięcie wyłączenia, w przypadku gdy uznają, że warunki te nie są już spełniane.

6. Państwa członkowskie mogą określić, że do umów o kredyt zawierających ustalenia przyjmowane między kredytodawcą a konsumentem dotyczące odroczonej płatności lub metod spłaty, jeżeli konsument zalega już ze spłatą względem pierwotnej umowy o kredyt, stosuje się wyłącznie art. 1-4, art. 6, 7, 9, art. 10 ust. 1, art. 10 ust. 2 lit. a)-i), l) i q), art. 10 ust. 3 oraz art. 11, 13, 16 i art. 18-32, w przypadku gdy:

- a) istnieje prawdopodobieństwo, że takie uzgodnienia zapobiegą ewentualnemu postępowaniu prawnemu w związku z taką zaległością; oraz
- b) wobec konsumenta nie zostaną z tego tytułu zastosowane mniej korzystne warunki w porównaniu z warunkami określonymi w pierwotnej umowie o kredyt.

Jednak jeżeli umowa o kredyt jest objęta zakresem zastosowania ust. 3, stosuje się wyłącznie przepisy tego ustępu.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- a) „konsument” oznacza osobę fizyczną, która w transakcjach objętych niniejszą dyrektywą działa w celach niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;
- b) „kredytodawca” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która udziela kredytu lub daje przyrzeczenie udzielenia kredytu w ramach wykonywanej przez siebie działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej;
- c) „umowa o kredyt” oznacza umowę, na mocy której kredytodawca udziela kredytu konsumentowi lub daje przyrzeczenie udzielenia kredytu konsumentowi w formie odroczonej płatności, pożyczki lub innego podobnego świadczenia finansowego, z wyjątkiem umów dotyczących świadczenia usług na zasadzie ciągłości lub dotyczących dostaw towarów tego samego rodzaju, jeżeli konsument płaci za takie usługi lub towary w formie ratalnej przez okres ich świadczenia lub dostarczenia;
- d) „kredyt w rachunku bieżącym” oznacza zawartą w sposób wyraźny umowę o kredyt, na mocy której kredytodawca umożliwia konsumentowi dysponowanie środkami finansowymi w wysokości przekraczającej bieżące saldo rachunku bieżącego konsumenta;
- e) „przekroczenie” oznacza akceptowane w sposób milczący przekroczenie salda środków, na mocy którego kredytodawca umożliwia konsumentowi dysponowanie środkami finansowymi w wysokości przekraczającej bieżące saldo rachunku bieżącego konsumenta lub udzielony kredyt w rachunku bieżącym;
- f) „pośrednik kredytowy” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która nie działa w charakterze kredytodawcy, i która w ramach wykonywanej przez siebie działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej za wynagrodzeniem w formie pieniężnej lub każdej innej uzgodnionej formie finansowej gratyfikacji:
 - (i) przedstawia lub oferuje konsumentom umowy o kredyt; lub
 - (ii) udziela konsumentom pomocy podejmując w związku z umowami o kredyt prace przygotowawcze inne niż wymienione w pkt (i); lub
 - (iii) zawiera z konsumentami umowy o kredyt w imieniu kredytodawcy;
- g) „całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta” oznacza wszystkie koszty łącznie z odsetkami, prowizjami, podatkami oraz wszelkimi innymi opłatami, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, które to koszty znane są kredytodawcy, z wyjątkiem opłat notarialnych; uwzględniane są tu także koszty usług dodatkowych związanych z umową o kredyt, w szczególności składki ubezpieczenia, jeżeli, dodatkowo zawarcie umowy dotyczącej usługi jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach;
- h) „całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta” oznacza sumę całkowitej kwoty kredytu i całkowitego kosztu kredytu ponoszonego przez konsumenta;
- i) „rzeczywista roczna stopa oprocentowania” oznacza całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako procent całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym;
- j) „stopa oprocentowania kredytu” oznacza stopę oprocentowania wyrażoną jako stałe lub zmienne oprocentowanie stosowane w stosunku rocznym do wypłaconej kwoty kredytu;
- k) „stała stopa oprocentowania kredytu” oznacza, że kredytodawca i konsument zgadzają się w umowie o kredyt na stosowanie jednej stopy oprocentowania kredytu przez cały okres obowiązywania umowy o kredyt lub kilku stóp oprocentowania kredytu w okresach będących częścią okresu obowiązywania umowy, przy czym wykorzystują przy tym stałą określoną wartość procentową. Jeżeli umowa o kredyt nie określa wszystkich stóp oprocentowania kredytu, stopa oprocentowania kredytu uznawana jest za stałą jedynie w odniesieniu do tych okresów będących częścią okresu obowiązywania umowy o kredyt, dla których stopy oprocentowania kredytu zostały określone wyłącznie przy wykorzystaniu stałej określonej wartości procentowej uzgodnionej w chwili zawarcia umowy o kredyt;
- l) „całkowita kwota kredytu” oznacza maksymalną kwotę lub łączne kwoty udostępnione na podstawie umowy o kredyt;
- m) „trwały nośnik” oznacza urządzenie umożliwiające konsumentowi przechowywanie informacji kierowanych do niego osobiście, w sposób który daje mu do nich dostęp w przyszłości przez okres odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwala na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienniej postaci;

- n) „umowa o kredyt wiązany” oznacza umowę o kredyt, zgodnie z którą
- (i) dany kredyt służy wyłącznie finansowaniu innej umowy dotyczącej dostawy konkretnych towarów lub świadczenia konkretnej usługi, oraz
- (ii) obie te umowy stanowią z obiektywnego punktu widzenia jedną transakcję handlową; uznaje się, że jedna transakcja handlowa ma miejsce wtedy, gdy dostawca towarów lub usług sam finansuje kredyt na potrzeby konsumenta lub, w przypadku finansowania przez stronę trzecią, jeżeli kredytodawca korzysta z usług dostawcy towarów lub usług łącznie z zawarciem lub przygotowaniem umowy o kredyt.

ROZDZIAŁ II

INFORMACJE I POSTĘPOWANIE POPRZEDZAJĄCE ZAWARCIE UMÓW O KREDYT

Artykuł 4

Standardowe informacje podawane w reklamie

1. Wszelkie reklamy umów o kredyt podające stopę oprocentowania lub inne dane liczbowe odnoszące się do kosztów kredytu ponoszonego przez konsumenta, zawierają standardowe informacje określone w niniejszym artykule. Obowiązek ten nie ma zastosowania w przypadku gdy ustawodawstwo krajowe wymaga podawania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania w reklamach dotyczących umów o kredyt, zamiast podawania stopy oprocentowania lub innych danych liczbowych dotyczących kosztu kredytu ponoszonego przez konsumenta.
2. Standardowe informacje obejmują — w podanej poniżej kolejności oraz w sposób jasny, zwięzły i widoczny — w formie reprezentatywnego przykładu:
- a) stopę oprocentowania kredytu, stałą lub zmienną, lub w stosownych przypadkach obydwie te stopy, wraz ze szczegółami dotyczącymi wszelkich mających zastosowanie opłat;
- b) całkowitą kwotę kredytu;
- c) rzeczywistą roczną stopę oprocentowania; w przypadku rodzajów umów o kredyt o których mowa w art. 2 ust. 3 państwa członkowskie mogą podjąć decyzję, że nie jest wymagane podawanie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania;
- d) okres obowiązywania umowy o kredyt;
- e) w przypadku kredytu w formie odroczonej płatności za konkretny towar lub usług — cenę gotówkową oraz kwoty wszelkich zaliczek; oraz
- f) w stosownych przypadkach, całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta oraz wysokość rat.
3. Jeśli do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach niezbędne jest zawarcie umowy dotyczącej usługi dodatkowej związanej z umową o kredyt, w szczególności umowy ubezpieczenia, a kosztu takiej usługi nie można z góry określić, informację o obowiązku zawarcia takiej umowy

również podaje się w sposób jasny, zwięzły i widoczny wraz z rzeczywistą roczną stopą oprocentowania.

4. Niniejszy artykuł stosuje się bez uszczerbku dla dyrektywy 2005/29/WE.

Artykuł 5

Informacje udzielane przed zawarciem umowy

1. W stosownym czasie przed związaniem się konsumenta umową o kredyt lub ofertą, kredytodawca oraz w stosownych przypadkach pośrednik kredytowy dostarczają konsumentowi — na podstawie warunków kredytu zaproponowanych przez kredytodawcę, a także, w stosownych przypadkach, zgodnie z preferencjami określonymi przez konsumenta i informacjami przez niego przekazanymi — informacje potrzebne do porównania różnych ofert w celu podjęcia, przy pełnej znajomości faktów, decyzji, czy zawrzeć umowę o kredyt. Informacje te, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, powinny zostać przekazane przy użyciu Standardowego europejskiego arkusza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumentckiego określonego w załączniku II. Domniemywa się, że kredytodawca spełnił wymogi informacyjne określone w niniejszym ustępie, a także w art. 3 ust. 1 i 2 dyrektywy 2002/65/WE, jeśli przekazał on konsumentowi Standardowy europejski arkusz informacyjny dotyczący kredytu konsumentckiego.

Informacje te określają:

- a) rodzaj kredytu;
- b) dane identyfikacyjne i adres kredytodawcy, a także w stosownych przypadkach dane identyfikacyjne i adres zaangażowanego pośrednika kredytowego;
- c) całkowitą kwotę kredytu oraz warunki dokonywania wypłat;
- d) okres obowiązywania umowy o kredyt;
- e) w przypadku kredytu w formie odroczonej płatności za towar lub usług lub umowy o kredyt wiązany — towar lub usługę i ich cenę gotówkową;
- f) stopę oprocentowania kredytu, warunki stosowania tej stopy oprocentowania oraz, jeśli są dostępne, wszelkie indeksy lub stopy referencyjne mające zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu, a także okresy, warunki i procedury zmian stopy oprocentowania kredytu. Jeżeli w różnych okolicznościach stosuje się różne stopy oprocentowania — wyżej wymienione informacje o wszystkich stosowanych stopach.
- g) rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta, przedstawione za pomocą reprezentatywnego przykładu podającego wszystkie założenia przyjęte do obliczenia tej stopy; w przypadku gdy konsument poinformował kredytodawcę o co najmniej jednym ze składników preferowanego przez siebie kredytu, takich jak okres obowiązywania umowy o kredyt i całkowita kwota kredytu, kredytodawca uwzględni te składniki;

- h) kwotę, liczbę i częstotliwość płatności, jakich ma dokonać konsument, oraz w stosownych przypadkach kolejność, w jakiej płatności będą zaliczane na poczet spłaty różnych należnych sald, dla których stosuje się różne stopy oprocentowania kredytu;
- i) w stosownych przypadkach, opłaty za prowadzenie jednego lub kilku rachunków dotyczących zarówno transakcji płatności, jak i wypłat, chyba że otwarcie takiego rachunku nie jest obowiązkowe, łącznie z opłatami za korzystanie ze środków płatniczych, zarówno dla transakcji płatności, jak i dla wypłat, oraz wszelkich innych opłat powstałych w związku z umową o kredyt oraz warunki, na jakich opłaty te mogą ulegać zmianie;
- j) w stosownych przypadkach — jakiegokolwiek opłaty notarialne ponoszone przez konsumenta przy zawarciu umowy o kredyt;
- k) obowiązek, o ile taki istnieje, zawarcia usługi dodatkowej związanej z umową o kredyt, w szczególności ubezpieczenia, w przypadku gdy zawarcie takiej umowy jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach;
- l) stopę oprocentowania mającą zastosowanie w przypadku opóźnienia płatności oraz ustaleń dotyczących jej zmian, a także, w stosownych przypadkach, opłaty z tytułu zaległości w spłacie;
- m) ostrzeżenie o konsekwencjach braku płatności;
- n) w stosownych przypadkach, wymagane zabezpieczenia;
- o) istnienie lub brak prawa do odstąpienia od umowy;
- p) prawo do przedterminowej spłaty, o ile ono istnieje i, w stosownych przypadkach, informację na temat prawa kredytodawcy do rekompensaty, a także sposób określania tej rekompensaty;
- q) prawo konsumenta do natychmiastowego otrzymania bezpłatnej informacji, zgodnie z art. 9 ust. 2 na temat wyników weryfikacji w bazie danych przeprowadzonej w celu oceny zdolności kredytowej;
- r) prawo konsumenta do bezpłatnego otrzymania na żądanie egzemplarza projektu umowy o kredyt. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli w chwili, gdy konsument zgłasza takie żądanie, kredytodawca nie wyraża chęci przystąpienia do zawarcia z konsumentem umowy o kredyt; oraz
- s) w stosownych przypadkach, czas, przez jaki kredytodawca jest związany informacjami udzielanymi przed zawarciem umowy o kredyt.

Wszelkie dodatkowe informacje, jakie kredytodawca przekazuje konsumentowi, są podawane w osobnym dokumencie, który może zostać załączony do Standardowego europejskiego arkusza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego.

2. Jednak w przypadku kontaktów telefonicznych, o których mowa w art. 3 ust. 3 dyrektywy 2002/65/WE, opis głównych cech usługi finansowej, która ma być dostarczona zgodnie z art. 3 ust. 3 lit. b) tiret drugie tej dyrektywy, zawiera co najmniej elementy określone w ust. 1 lit. c), d), e), f) i h) niniejszego artykułu łącznie z rzeczywistą roczną stopę oprocentowania przed-

stawioną w formie reprezentatywnego przykładu, a także całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta.

3. Jeżeli umowa została zawarta na żądanie konsumenta z zastosowaniem środków porozumiewania się na odległość, które nie umożliwiają dostarczenia informacji zgodnie z ust. 1, w szczególności w przypadku, o którym mowa w ust. 2, kredytodawca dostarcza konsumentowi pełny Standardowy europejski arkusz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego natychmiast po zawarciu umowy o kredyt.

4. Na żądanie konsument otrzymuje bezpłatnie, oprócz Standardowego europejskiego arkusza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego, egzemplarz projektu umowy o kredyt. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli w chwili, gdy konsument zgłasza takie żądanie, kredytodawca nie wyraża chęci przystąpienia do zawarcia z nim umowy o kredyt.

5. W przypadku umowy o kredyt, przy którym płatności dokonywane przez konsumenta nie powodują natychmiastowej odpowiedniej amortyzacji całkowitej kwoty kredytu, ale są wykorzystywane do zgromadzenia kapitału przez okresy i na warunkach określonych w umowie o kredyt lub w umowie dodatkowej, informacje udzielane przed zawarciem umowy, wymagane na mocy ust. 1, zawierają jasne i zwięzłe stwierdzenie, że taka umowa o kredyt nie przewiduje gwarancji spłaty całkowitej kwoty kredytu wypłaconej na jej podstawie, chyba że taka gwarancja jest udzielana.

6. Państwa członkowskie zapewniają, by kredytodawcy i, w stosownych przypadkach, pośrednicy kredytowi udzielali konsumentowi odpowiednich wyjaśnień, aby mógł on ocenić, czy proponowana umowa o kredyt jest dostosowana do jego potrzeb i sytuacji finansowej, w odpowiednich przypadkach przez objaśnienie informacji udzielanych przed zawarciem umowy zgodnie z ust. 1, głównych cech proponowanego produktu oraz określonych skutków dla konsumenta, jakie mogą one za sobą pociągać, między innymi konsekwencji zaległości w spłacie. Państwa członkowskie mogą ustalić tryb i zakres takiej pomocy, a także określić podmiot, który ma udzielać pomocy, w zależności od konkretnych okoliczności, w jakich umowa o kredyt jest oferowana, osobę, której jest ona oferowana, a także rodzaj oferowanego kredytu.

Artykuł 6

Wymogi dotyczące informacji udzielanych przed zawarciem niektórych umów o kredyt w rachunku bieżącym i niektórych szczególnych umów o kredyt

1. W stosownym czasie przed związaniem się konsumenta jakąkolwiek umową o kredyt lub ofertą dotyczącą umowy o kredyt, o której mowa w art. 2 ust. 3, 5 lub 6, kredytodawca i w stosownych przypadkach pośrednik kredytowy dostarczają konsumentowi — na podstawie warunków kredytu zaproponowanych przez kredytodawcę, a także, w stosownych przypadkach, zgodnie z preferencjami określonymi przez konsumenta i informacjami przez niego przekazanymi — informacje potrzebne do porównania różnych ofert w celu podjęcia, przy pełnej znajomości faktów, decyzji, czy zawrzeć umowę o kredyt.

Informacje teokreślają:

- a) rodzaj kredytu;
- b) dane identyfikacyjne i adres kredytodawcy, a także w stosownych przypadkach dane identyfikacyjne i adres zaangażowanego pośrednika kredytowego;
- c) całkowitą kwotę kredytu;
- d) okres obowiązywania umowy o kredyt;
- e) w przypadku kredytu w formie odroczonej płatności za określony towar lub usługę — towar lub usługę i ich cenę gotówkową;
- f) stopę oprocentowania kredytu; warunki stosowania tej stopy, wszelkie indeksy lub stopy referencyjne mające zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu, opłaty mające zastosowanie od chwili zawarcia umowy o kredyt oraz, w stosownych przypadkach, warunki, na jakich opłaty te mogą ulec zmianie;
- g) rzeczywistą roczną stopę oprocentowania przedstawioną w formie reprezentatywnych przykładów zawierających wszystkie założenia przyjęte do obliczenia tej stopy;
- h) warunki i procedurę rozwiązania umowy o kredyt;
- i) w odpowiednich przypadkach wskazanie, że od konsumenta będzie można żądać w dowolnym momencie spłaty pełnej kwoty kredytu;
- j) stopę oprocentowania mającą zastosowanie do opóźnionych płatności oraz ustalenia dotyczące jej zmian, a także, w stosownych przypadkach, wszelkie opłaty z tytułu opóźnienia w spłacie;
- k) prawo konsumenta do niezwłocznego otrzymania bezpłatnej informacji, zgodnie z art. 9 ust. 2, na temat wyników weryfikacji w bazie danych przeprowadzonej w celu oceny zdolności kredytowej;
- l) prawo konsumenta do bezpłatnego otrzymania na żądanie egzemplarza projektu umowy o kredyt. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli kredytodawca, w chwili zgłoszenia żądania przez konsumenta nie wyraża chęci przystąpienia do zawarcia z nim umowy o kredyt;
- m) warunki i procedurę spłaty; oraz
- n) w stosownych przypadkach, czas, przez jaki kredytodawca jest związany informacjami udzielanymi przed zawarciem umowy o kredyt.

Informacje te przekazuje się w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku. Można je przekazać przy użyciu „Europejskiego arkusza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego” określonego w załączniku III. Domniemywa się, że kredytodawca spełnił wymogi informacyjne określone w niniejszym ustępie, a także w art. 3 ust. 1 i 2 dyrektywy 2002/65/WE, jeżeli przekazał on konsumentowi „Europejski arkusz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego”.

2. W przypadku rodzaju umów o kredyt, o których mowa w art. 2 ust. 3 państwa członkowskie mogą podjąć decyzję, że rzeczywista roczna stopa oprocentowania nie musi być podawana.

3. W przypadku umowy o kredyt, o której mowa w art. 2 ust. 5 i 6, informacje przekazane konsumentowi zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu obejmują również:

- a) kwotę, liczbę i częstotliwość płatności, jakich ma dokonać konsument, oraz w stosownych przypadkach kolejności, w jakiej płatności będą zaliczane na poczet spłaty różnych należnych sald, dla których stosuje się różne stopy oprocentowania kredytu; oraz
- b) prawo do przedterminowej spłaty i, w stosownych przypadkach, informację na temat prawa kredytodawcy do rekompensaty, a także sposobu jej określania.

Jeżeli umowa o kredyt jest objęta zakresem zastosowania art. 2 ust. 3, stosuje się wyłącznie przepisy ust. 1 niniejszego artykułu.

4. W przypadku kontaktów telefonicznych oraz w sytuacji, gdy konsument wnosi o natychmiastowe udostępnienie mu kredytu w rachunku bieżącym, opis głównych cech usługi finansowej zawiera co najmniej elementy, o których mowa w ust. 1 lit. c), f), g) oraz i). Ponadto w przypadku rodzaju umów o kredyt, o których mowa w ust. 3, opis głównych cech produktu zawiera szczegółowe informacje na temat okresu obowiązywania umowy o kredyt.

5. Niezależnie od wyłączenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2 lit. e), państwa członkowskie stosują w odniesieniu do umów o kredyt w rachunku bieżącym, który musi zostać spłacony w ciągu jednego miesiąca, co najmniej wymogi określone w pierwszym zdaniu ust. 4 niniejszego artykułu.

6. Na żądanie konsument otrzymuje bezpłatnie oprócz informacji, o której mowa w ust. 1-4, egzemplarz projektu umowy o kredyt zawierający informacje umowne, określone w art. 10, w zakresie w jakim artykuł ten ma zastosowanie. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli w chwili, gdy konsument zgłasza takie żądanie, kredytodawca nie wyraża chęci przystąpienia do zawarcia z nim umowy o kredyt.

7. Jeżeli umowa została zawarta na żądanie konsumenta z zastosowaniem środków porozumiewania się na odległość, które nie umożliwiają dostarczenia informacji zgodnie z ust. 1 i 3, w tym w przypadkach, o których mowa w ust. 4, kredytodawca natychmiast po zawarciu umowy o kredyt spełnia swój obowiązek określony w ust. 1 i 3 przez dostarczenie konsumentowi informacji umownych, zgodnie z art. 10, w zakresie w jakim artykuł ten ma zastosowanie.

Artykuł 7

Wyłączenia z obowiązku udzielania informacji przed zawarciem umowy

Art. 5 i 6 nie stosuje się do dostawców towarów lub usług działających w charakterze pośredników kredytowych w ramach działalności dodatkowej. Pozostaje to bez uszczerbku dla obowiązku zapewnienia przez kredytodawcę, by konsument otrzymał informacje udzielane przed zawarciem umowy, o których mowa w tych artykułach.

Artykuł 8

Obowiązek przeprowadzenia oceny zdolności kredytowej

1. Przed zawarciem umowy o kredyt kredytobiorca ocenia zdolność kredytową konsumenta na podstawie wystarczających informacji przekazanych mu w stosownych przypadkach przez konsumenta oraz, w razie konieczności, na podstawie informacji uzyskanych z odpowiedniej bazy danych.

2. W przypadku uzgodnienia przez strony zmiany całkowitej kwoty kredytu po zawarciu umowy o kredyt, kredytodawca uaktualnia będące w jego posiadaniu informacje finansowe dotyczące konsumenta i ocenia zdolność kredytową konsumenta przed jakąkolwiek znaczącą podwyżką całkowitej kwoty kredytu.

ROZDZIAŁ III

DOSTĘP DO BAZ DANYCH

Artykuł 9

Dostęp do baz danych

1. Bez uszczerbku dla zastosowania dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych⁽¹⁾ w przypadku kredytu transgranicznego każde państwo członkowskie zapewnia kredytodawcom z innych państw członkowskich dostęp do baz danych wykorzystywanych w tym państwie członkowskim do oceny zdolności kredytowej konsumentów. Warunki dostępu muszą być niedyskryminujące.

2. Jeżeli odmowa udzielenia kredytu nastąpiła na podstawie informacji pochodzących z bazy danych, kredytodawca natychmiast i bez pobierania żadnych opłat informuje konsumenta o wynikach weryfikacji oraz podaje mu informacje dotyczące bazy danych, w której dokonano weryfikacji, chyba że udzielanie takich informacji jest zabronione na mocy innych przepisów wspólnotowych lub jest sprzeczne z celami porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

ROZDZIAŁ IV

INFORMACJE I PRAWA DOTYCZĄCE UMÓW O KREDYT

Artykuł 10

Informacje zamieszczane umowach o kredyt

1. Umowy o kredyt sporządza się w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku.

Wszystkie umawiające się strony otrzymują egzemplarz umowy o kredyt. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich przepisów krajowych dotyczących ważności zawierania umów o kredyt, które są zgodne z prawem wspólnotowym.

2. W umowie o kredyt w sposób jasny i zwięzły określa się:

⁽¹⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31. Dyrektywa zmieniona Rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

- a) rodzaj kredytu;
- b) dane identyfikacyjne i adresy umawiających się stron, a także, w stosownych przypadkach, dane identyfikacyjne pośrednika kredytowego;
- c) okres obowiązywania umowy o kredyt;
- d) całkowitą kwotę kredytu oraz warunki dokonywania wypłat kredytu;
- e) w przypadku kredytu w formie odroczonej płatności za określony towar lub usługę — towar lub usługę i ich cenę gotówkową;
- f) stopę oprocentowania kredytu, warunki stosowania tej stopy oraz, jeśli są dostępne, wszelkie indeksy lub stopy referencyjne mające zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu, a także okresy, warunki i procedury zmiany stopy oprocentowania kredytu. Jeżeli w różnych okolicznościach stosuje się różne stopy oprocentowania kredytu — wyżej wymienione informacje dotyczące wszystkich stosowanych stop;
- g) rzeczywistą roczną stopę oprocentowania i całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta, obliczone w chwili zawierania umowy o kredyt; podawane są wszystkie założenia przyjęte do obliczenia tej stopy; w przypadku rodzaju umów o kredyt, o którym mowa w art. 2 ust. 3 państwa członkowskie mogą podjąć decyzję, że rzeczywista roczna stopa oprocentowania nie musi być podawana;
- h) kwotę, liczbę i częstotliwość płatności, jakich ma dokonać konsument, oraz w stosownych przypadkach kolejności, w jakiej płatności będą zaliczane na poczet spłaty różnych należnych sald, dla których stosuje się różne stopy oprocentowania kredytu;
- i) w przypadku gdy ma miejsce amortyzacja kapitału w ramach umowy o kredyt na czas określony — zestawienie w formie tabeli amortyzacji wskazujące należne płatności oraz okresy i warunki zapłaty takich kwot; poszczególne spłaty przedstawione są w tabeli w rozbiciu na mniejsze elementy w celu uwidocznienia amortyzacji kapitału, odsetek wyliczonych na podstawie stopy oprocentowania kredytu i w stosownych przypadkach kosztów dodatkowych; w przypadku gdy stopa oprocentowania nie jest stała lub gdy koszty dodatkowe mogą ulegać zmianie na mocy umowy o kredyt, tabela amortyzacji zawiera jasne i zwięzłe wskazanie, że dane liczbowe zawarte w tabeli zachowują ważność wyłącznie do następnej zmiany stopy oprocentowania kredytu lub dodatkowych kosztów, zgodnie z umową o kredyt;
- j) w przypadku gdy opłaty i odsetki są płacone bez amortyzacji kapitału — zestawienie wskazujące okresy i warunki płatności odsetek i towarzyszących im stałych lub jednorazowych opłat;

- k) w stosownych przypadkach, opłaty za prowadzenie jednego lub kilku rachunków z rejestrem zarówno transakcji płatności, jak i wypłat, chyba że otwarcie takiego rachunku nie jest obowiązkowe, łącznie z opłatami za korzystanie ze środków płatniczych, zarówno dla transakcji płatności, jak i dla wypłat, oraz wszelkie inne opłaty powstałe w związku z umową o kredyt oraz warunki, na jakich opłaty te mogą ulegać zmianie;
- l) stopę oprocentowania mającą zastosowanie do opóźnionych płatności obowiązującą w chwili zawarcia umowy o kredyt oraz ustalenia dotyczące jej zmian, a także, w stosownych przypadkach, opłaty z tytułu zaległości w spłacie;
- m) ostrzeżenie o konsekwencjach braku płatności;
- n) ewentualne wymagane zabezpieczenia i ubezpieczenia;
- o) istnienie prawa do odstąpienia lub brak takiego prawa, okres, w którym można z niego skorzystać, oraz inne warunki korzystania z niego, w tym informację o obowiązku spłaty przez konsumenta wypłaconego kapitału oraz odsetek zgodnie z art. 14 ust. 2 lit. b), a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym;
- p) informacje na temat praw wynikających z art. 15, a także warunki korzystania z tych praw;
- q) prawo do przedterminowej spłaty oraz procedurę przedterminowej spłaty, a także, w stosownych przypadkach, informację dotyczącą prawa kredytodawcy do otrzymania rekompensaty i sposobu jej ustalania;
- r) procedurę mającą zastosowanie przy korzystaniu z prawa do rozwiązania umowy o kredyt;
- s) informację, czy konsument może skorzystać z pozasądowego mechanizmu reklamacyjnego i odwoławczego, a jeżeli tak — sposoby uzyskiwania dostępu do niego;
- s) w stosownych przypadkach, inne warunki umowy;
- u) w stosownych przypadkach, nazwę i adres właściwego organu nadzorczego.

3. W przypadku umowy o kredyt, w ramach której płatności dokonywane przez konsumenta nie powodują natychmiastowej odpowiedniej amortyzacji całkowitej kwoty kredytu, ale są wykorzystywane do odtworzenia kapitału przez okres i na warunkach określonych w umowie o kredyt lub w umowie dodatkowej, informację wymagane na mocy ust. 2 zawierają jasne i zwięzłe stwierdzenie, że taka umowa o kredyt nie przewiduje gwarancji spłaty całkowitej kwoty wypłat częściowych kredytu dokonanych na podstawie tej umowy, chyba że taka gwarancja została udzielona.

Artykuł 11

Informacje dotyczące stopy oprocentowania kredytu

1. W stosownych przypadkach konsument otrzymuje, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, informację

o zmianie stopy oprocentowania kredytu, zanim zmiana ta wejdzie w życie. Informacja ta obejmuje kwotę płatności obowiązujących po wejściu w życie nowej stopy oprocentowania kredytu oraz, w przypadku gdy zmienia się liczba lub częstotliwość płatności, szczegółowe informacje na ten temat.

2. Strony mogą postanowić jednak w umowie o kredyt, że konsument otrzymuje informacje, o których mowa w ust. 1, okresowo, w przypadku gdy zmiana stopy oprocentowania kredytu jest spowodowana zmianą stopy referencyjnej, a nowa stopa referencyjna jest podawana do wiadomości publicznej w odpowiedni sposób i informacje o nowej stopie referencyjnej są również dostępne w lokalu kredytodawcy.

Artykuł 12

Umowa o kredyt w rachunku bieżącym

1. Jeżeli umowa o kredyt dotyczy kredytu w rachunku bieżącym, konsument otrzymuje regularnie, poprzez wyciąg z operacji na rachunku, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, szczegółowe informacje zawierające:

- dokładnie określony okres objęty wyciągiem;
- kwoty i daty dokonanych wypłat;
- saldo z poprzedniego wyciągu oraz jego datę;
- nowe saldo;
- daty operacji i kwoty płatności dokonanych przez konsumenta;
- stopę oprocentowania kredytu, którą zastosowano;
- wszelkie pobrane opłaty;
- w stosownych przypadkach, minimalną kwotę podlegającą spłacie.

2. Ponadto konsument otrzymuje, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, informację o zmianach stopy oprocentowania kredytu lub należnych opłat, zanim zmiana ta wejdzie w życie.

Strony umowy mogą postanowić jednak w umowie o kredyt, że konsument otrzymuje informacje o zmianie stopy oprocentowania kredytu w sposób określony w ust. 1, w przypadku gdy zmiana stopy oprocentowania kredytu jest spowodowana zmianą stopy referencyjnej, a nowa stopa referencyjna jest podawana do wiadomości publicznej w odpowiedni sposób i informacje o nowej stopie referencyjnej są również dostępne w lokalu kredytodawcy.

Artykuł 13

Umowy o kredyt odnawialny

1. Konsument może w każdej chwili bez dodatkowych opłat rozwiązać na standardowych warunkach umowę o kredyt odnawialny, chyba że strony uzgodniły w umowie okres wypowiedzenia. Okres ten nie może przekraczać jednego miesiąca.

Jeśli umowa o kredyt tak stanowi, kredytodawca może w drodze wypowiedzenia sporządzonego w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku rozwiązać na standardowych warunkach umowę o kredyt odnawialny z zachowaniem co najmniej dwumiesięcznego okresu wypowiedzenia.

2. Jeśli umowa o kredyt tak stanowi, kredytodawca może z obiektywnie uzasadnionych przyczyn wypowiedzieć konsumentowi prawo do dokonywania wypłat na podstawie umowy o kredyt odnawialny. Kredytodawca informuje konsumenta o takim wypowiedzeniu i o jego przyczynach w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, jeżeli istnieje taka możliwość, zanim stanie się ono skuteczne, a najpóźniej natychmiast po tym fakcie, chyba że udzielenie takiej informacji jest zabronione na mocy innych przepisów wspólnotowych lub sprzeczne z celami porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

Artykuł 14

Prawo do odstąpienia od umowy

1. Konsumentowi przysługuje prawo odstąpienia od umowy o kredyt bez podania przyczyny w terminie czternastu dni kalendarzowych.

Okres, w którym możliwe jest odstąpienie od umowy, rozpoczyna się:

- a) w dniu zawarcia umowy o kredyt, lub
- b) w dniu, w którym konsument otrzymał warunki umowy oraz informacje zgodnie z art. 10, jeżeli dzień ten przypada po dniu, o którym mowa w lit. a) niniejszego akapitu.

2. Jeżeli konsument korzysta z prawa do odstąpienia od umowy, to:

- a) aby odstąpienie to było skuteczne, powiadamia on o tym kredytodawcę, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, w sposób określony w informacji przekazanej mu przez kredytodawcę zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. o), za pomocą środków, które na mocy przepisów krajowych pozwalają to wykazać. Uznaje się, że termin jest zachowany, jeżeli powiadomienie, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku dostępnym kredytodawcy, zostało wysłane przed upływem tego terminu; oraz
- b) bez nieuzasadnionej zwłoki, a najpóźniej w ciągu 30 dni kalendarzowych od wysłania kredytodawcy powiadomienia o odstąpieniu, spłaca on kredytodawcy kapitał oraz odsetki od kapitału należne od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kapitału. Odsetki wylicza się na podstawie uzgodnionej stopy oprocentowania kredytu. W przypadku odstąpienia kredytodawcy nie przysługuje od konsumenta żadna inna rekompensata, z wyjątkiem rekompensaty bezwrotnych opłat wniesionych przez kredytodawcę na rzecz organów administracji publicznej.

3. Jeżeli usługa dodatkowa związana z umową o kredyt jest świadczona przez kredytodawcę lub stronę trzecią na podstawie umowy między tą stroną trzecią a kredytodawcą, umowa o usługę dodatkową przestaje wiązać konsumenta w przypadku, gdy zgodnie z niniejszym artykułem korzysta on z prawa do odstąpienia od umowy w stosunku do umowy o kredyt.

4. Jeżeli konsumentowi przysługuje prawo do odstąpienia zgodnie z ust. 1-3, nie stosuje się art. 6 i 7 dyrektywy 2002/65/WE ani art. 5 dyrektywy 85/577/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie ochrony konsumentów w odniesieniu do umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa (¹).

5. Państwa członkowskie mogą postanowić, że ust. 1-3 niniejszego artykułu nie stosuje się do umów o kredyt zawieranych z mocy prawa przy udziale notariusza, z zastrzeżeniem, że notariusz potwierdza, że konsument ma zagwarantowane prawa określone w art. 5 i 10.

6. Niniejszy artykuł nie narusza przepisów krajowych ustanawiających okres, w którym wykonanie umowy nie może się rozpocząć.

Artykuł 15

Umowy o kredyt wiązany

1. Jeżeli konsument skorzystał w oparciu o prawo wspólnotowe z prawa do odstąpienia od umowy dotyczącej dostawy towarów lub usług, przestaje być związany umową o kredyt wiązany.

2. Jeżeli towary lub usługi objęte umową o kredyt wiązany nie zostały dostarczone lub zostały dostarczone jedynie w części, lub nie są zgodne z powyższą umową, konsument ma prawo dochodzić swoich uprawnień wobec kredytodawcy, jeżeli dochodzenie praw przysługujących konsumentowi zgodnie z przepisami lub umową dostawy towarów lub świadczenia usług wobec dostawcy nie odniosło skutku. Państwa członkowskie określają zakres i warunki, na jakich można skorzystać z tych środków prawnych.

3. Niniejszy artykuł nie narusza przepisów krajowych, na podstawie których kredytodawca ponosi odpowiedzialność solidarną z tytułu każdego roszczenia, jakie konsument może wnieść względem dostawcy, w przypadku gdy nabycie towarów lub usług od tego dostawcy było finansowane na podstawie umowy o kredyt.

Artykuł 16

Przedterminowa spłata

1. Konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt. W takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy.

(¹) Dz.U. L 372 z 31.12.1985, str. 31.

2. Kredytodawcy przysługuje rekompensata za ewentualne koszty bezpośrednio związane z przedterminową spłatą kredytu, pod warunkiem że przedterminowa spłata przypada na okres, w którym stopa oprocentowania kredytu jest stała, a kredytodawca udowodni, że referencyjna stopa oprocentowania stosowana przez Europejski Bank Centralny do jego ostatnich głównych operacji refinansowych przeprowadzonych przed pierwszym dniem kalendarzowym danego półrocza jest w chwili dokonywania przedterminowej spłaty niższa niż w chwili zawarcia umowy o kredyt. W przypadku państw członkowskich, które nie są uczestnikami trzeciego etapu unii gospodarczej i walutowej, stopa referencyjna jest ustalana przez odnośny krajowy bank centralny stopą równoważną.

Rekompensata ta ustalana jest przez kredytodawcę i nie może przekraczać 1 % spłacanej przed terminem części kwoty kredytu, jeżeli okres pomiędzy przedterminową spłatą a uzgodnionym wygaśnięciem umowy o kredyt przekracza jeden rok. Jeżeli okres ten nie przekracza jednego roku, rekompensata nie może przekraczać 0,5 % spłacanej przed terminem części kwoty kredytu.

Rekompensata nie może być wyższa niż kwota odsetek, jakie konsument zapłaciłby w okresie pomiędzy przedterminową spłatą a uzgodnionym wygaśnięciem umowy o kredyt.

3. Od konsumenta nie żąda się rekompensaty za przedterminową spłatę:

- a) jeżeli spłata została dokonana na mocy umowy ubezpieczenia zawartej w celu zabezpieczenia spłaty kredytu;
- b) w przypadku kredytów w rachunku bieżącym; lub
- b) jeżeli spłata przypada na okres, w którym stopa oprocentowania kredytu nie jest stopą stałą.

4. Państwa członkowskie mogą wprowadzać przepisy, zgodnie z którymi kredytodawca może domagać się takiej rekompensaty tylko pod warunkiem, że spłacana przed terminem część kwoty kredytu przekracza próg określony w prawie krajowym. Próg ten nie przekracza 10 000 EUR w okresie dwunastu miesięcy.

Artykuł 17

Przeniesienie praw

1. W przypadku gdy prawa kredytodawcy wynikające z umowy o kredyt lub sama umowa zostają przeniesione na stronę trzecią, konsument ma prawo powoływać się wobec cesjonariusza na wszelkie prawa do obrony, jakie przysługiwały mu względem pierwszego kredytodawcy, włącznie z potrąceniem wzajemnych roszczeń, jeżeli jest ono dopuszczone w danym państwie członkowskim.

2. Konsument jest informowany o przeniesieniu praw, o którym mowa w ust. 1, z wyjątkiem sytuacji, gdy pierwszy kredytodawca, w porozumieniu z cesjonariuszem, nadal zajmuje się obsługą kredytu wobec konsumenta.

Artykuł 18

Przekroczenie

1. W przypadku umowy otwarcia rachunku bieżącego, w sytuacji gdy istnieje możliwość, by konsumentowi zezwolono na dokonywanie przekroczenia, umowa zawiera również informację, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. f). Kredytodawca w każdym przypadku regularnie przekazuje te informacje w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku.

2. W przypadku znacznego przekroczenia trwającego dłużej niż jeden miesiąc kredytodawca niezwłocznie informuje konsumenta, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, o:

- a) przekroczeniu;
- b) kwocie przekroczenia;
- c) stopie oprocentowania kredytu;
- d) wszelkich mających zastosowanie karach, opłatach lub odsetkach za opóźnienie.

3. Niniejszy artykuł nie narusza przepisów prawa krajowego, które wymagają, by kredytodawca zaoferował konsumentowi inny rodzaj produktu kredytowego w przypadku, gdy czas trwania przekroczenia jest znaczny.

ROZDZIAŁ V

RZECZYWISTA ROCZNA STOPA OPROCENTOWANIA

Artykuł 19

Obliczanie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania

1. Rzeczywistą roczną stopę oprocentowania, która równa się w stosunku rocznym aktualnej wartości wszystkich zobowiązań (wypłat, spłat i opłat), przyszłych lub istniejących, uzgodnionych przez kredytodawcę i konsumenta, oblicza się zgodnie z wzorem matematycznym podanym w części I załącznika I.

2. Do celów obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania ustala się całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta z wyłączeniem opłat należnych od konsumenta z tytułu niedotrzymania przez niego jakichkolwiek zobowiązań określonych w umowie o kredyt oraz opłat innych niż cena zakupu, które z tytułu nabycia towarów lub usług jest on zobowiązany ponieść bez względu na to, czy transakcja dokonywana jest w gotówce, czy za pomocą kredytu.

Koszty prowadzenia rachunku z rejestrem zarówno transakcji płatności, jak i wypłat, koszty korzystania ze środków płatniczych, zarówno dla transakcji płatności, jak i dokonywania wypłat, oraz inne koszty związane z transakcjami płatności uwzględnia się w całkowitym koszcie kredytu ponoszonym przez konsumenta, chyba że otwarcie rachunku nie jest obowiązkowe, a koszty rachunku zostały w sposób jasny i odrębny podane w umowie o kredyt lub innej umowie zawartej z konsumentem.

3. Obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania dokonuje się przy założeniu, że umowa o kredyt będzie obowiązywać przez uzgodniony okres oraz że kredytodawca i konsument wywiążą się ze swoich zobowiązań wynikających z warunków umowy w terminach określonych w umowie o kredyt.

4. W przypadku umów o kredyt zawierających klauzule zezwalające na zmiany stopy oprocentowania kredytu i, w stosownych przypadkach, zmiany opłat zawartych w rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, lecz niedających się określić w chwili dokonywania obliczeń, rzeczywistą roczną stopę oprocentowania wylicza się w oparciu o założenie, że stopa oprocentowania kredytu i inne opłaty pozostaną niezmiennione w stosunku do początkowego poziomu i że będą miały zastosowanie do końca okresu obowiązywania umowy o kredyt.

5. W razie potrzeby do obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania można przyjąć dodatkowe założenia określone z załącznika I.

Jeżeli założenia określone w niniejszym artykule i w części II załącznika I nie wystarczają do obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania w sposób jednolity, Komisja może określić dodatkowe niezbędne założenia do obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania. Środki te, których celem jest zmiana innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 25 ust. 2.

ROZDZIAŁ VI

KREDYTODAWCY I POŚREDNICY KREDYTOWI

Artykuł 20

Przepisy dotyczące kredytodawców

Państwa członkowskie zapewniają nadzór nad działalnością kredytodawców przez instytucję lub organ niezależny od instytucji finansowej lub odpowiednio uregulowania prawne dotyczące takiej działalności. Nie stanowi to uszczerbku dla dyrektywy 2006/48/WE.

Artykuł 21

Niektóre obowiązki pośredników kredytowych względem konsumentów

Państwa członkowskie zapewniają, by pośrednik kredytowy:

- a) podawał w reklamie lub dokumentach przeznaczonych dla konsumentów informacje dotyczące zakresu swoich uprawnień, a w szczególności informował, czy współpracuje wyłącznie z jednym kredytodawcą czy z większą ich liczbą, czy też działa jako niezależny broker;
- b) nie pobierał żadnych opłat od konsumenta, który zgłosił zapotrzebowanie na jego usługi, chyba że spełnione są wszystkie poniższe warunki:
 - (i) wysokość opłaty została uzgodniona między konsumentem a pośrednikiem kredytowym w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku;
 - (ii) pośrednik kredytowy nie pobiera opłaty od kredytodawcy;

- (iii) umowa kredytowa, w odniesieniu do której podjął on działania, została faktycznie zawarta;
- (iv) pośrednik kredytowy podaje do wiadomości kredytodawcy wysokość opłaty do celów obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania kredytu.

ROZDZIAŁ VII

ŚRODKI WYKONAWCZE

Artykuł 22

Harmonizacja i bezwzględnie wiążący charakter niniejszej dyrektywy

1. W zakresie, w jakim niniejsza dyrektywa zawiera zharmonizowane przepisy, państwa członkowskie nie mogą utrzymywać w swoim prawie krajowym ani wprowadzać do niego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w niniejszej dyrektywie.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by konsumenci nie mogli zrzekać się praw przyznanych im na mocy przepisów prawa krajowego wprowadzających w życie niniejszą dyrektywę lub do niej się odnoszących.

3. Państwa członkowskie zapewniają ponadto, by przepisy, które przyjmują w celu wykonania niniejszej dyrektywy, nie mogły być obchodzone poprzez sposób formułowania umów, w szczególności poprzez włączenie wypłat lub umów o kredyt objętych zakresem zastosowania niniejszej dyrektywy do umów o kredyt, które z uwagi na swój charakter lub cel mogłyby stwarzać możliwości uniknięcia stosowania jej przepisów.

4. Państwa członkowskie podejmują działania konieczne do zapewnienia, by konsumenci nie zostali pozbawieni ochrony przyznanej na mocy niniejszej dyrektywy z uwagi na wybór przepisów prawa państwa trzeciego jako mających zastosowanie do umowy o kredyt, jeżeli umowa o kredyt ma ścisły związek z terytorium co najmniej jednego państwa członkowskiego.

Artykuł 23

Sankcje

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia stosowania tych sankcji. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Artykuł 24

Pozasądowe rozstrzygnięcie sporów

1. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie odpowiednich i skutecznych procedur pozasądowego rozstrzygnięcia sporów konsumenckich dotyczących umów o kredyt przy wykozystaniu w stosownych przypadkach istniejących organów.
2. Państwa członkowskie zachęcają te organy do współpracy również w rozstrzygnięciu transgranicznych sporów dotyczących umów o kredyt.

Artykuł 25

Procedura komitetu

1. Komisja jest wspomagana przez komitet.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1-4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji.

Artykuł 26

Przekazywanie informacji Komisji

W przypadku gdy państwo członkowskie skorzysta z którejkolwiek z opcji prawnych, o których mowa w art. 2 ust. 5 i 6, art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 2 lit. c), art. 6 ust. 2, art. 10 ust. 1 i art. 10 ust. 2 lit. g) oraz w art. 16 ust. 4, powiadamia o tym, a także o wszelkich późniejszych zmianach, Komisję. Komisja publikuje te informacje na stronie internetowej lub w innej ogólnie dostępnej formie. Państwa członkowskie podejmują stosowne działania w celu upowszechnienia tych informacji wśród krajowych kredytodawców i konsumentów.

Artykuł 27

Transparycja

1. Państwa członkowskie do dnia ... (*) przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji teksty tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia ... (*).

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Komisja co pięć lat, a po raz pierwszy ... (**), dokonuje przeglądu progów ustanowionych w niniejszej dyrektywie i wartości procentowych wykorzystywanych do obliczania maksymalnej kwoty rekompensaty płatnej w przypadku przedterminowej spłaty w celu ich oceny w świetle tendencji gospodarczych we Wspólnocie i sytuacji na przedmiotowym rynku. Komisja monitoruje również wpływ istnienia opcji prawnych, o których mowa w art. 2 ust. 5 i 6, art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 2 lit. c), art. 6 ust. 2, art. 10 ust. 1 i art. 10 ust. 2 lit. g) oraz w art. 16 ust. 4, na rynek wewnętrzny i konsumentów. Wyniki zostaną podane do wiadomości Parlamentu Europejskiego i Rady, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem dotyczącym odpowiedniej zmiany tych progów i wartości procentowych jak również wyżej wymienionych opcji prawnych.

Artykuł 28

Przeliczanie kwot wyrażonych w euro na walutę krajową

1. Do celów niniejszej dyrektywy państwa członkowskie, które przeliczają kwoty wyrażone w euro na swoją walutę krajową, początkowo wykorzystują do takiego przeliczenia kurs wymiany obowiązujący w dniu przyjęcia niniejszej dyrektywy.
2. Państwa członkowskie mogą zaokrąglić kwoty otrzymane w wyniku przeliczenia, pod warunkiem że zaokrąglenie to nie będzie większe niż 10 EUR.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 29

Uchylenie

Uchyła się dyrektywę 87/102/EWG ze skutkiem od ... (*).

Artykuł 30

Środki przejściowe

1. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do umów o kredyt obowiązujących w dniu wejścia w życie krajowych środków wykonawczych.
2. Państwa członkowskie zapewniają jednak, by art. 11, 12, 13 i 17, art. 18 ust. 1 zdanie drugie i art. 18 ust. 2 były stosowane również do umów o kredyt odnawialny obowiązujących w dniu wejścia w życie krajowych środków wykonawczych.

Artykuł 31

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 32

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w ... dnia ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

...

W imieniu Rady
Przewodniczący

...

(*) Dwa lata po wejściu w życie niniejszej dyrektywy.

(**) Pięć lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

ZAŁĄCZNIK I

I. Podstawowe równanie wyrażające równowagę wypłat z jednej strony oraz spłat i opłat z drugiej strony

Rzeczywistą roczną stopę oprocentowania (APR) ustala się za pomocą podstawowego równania, którego strony wyrażają, w stosunku rocznym, odpowiednio całkowitą wartość zaktualizowanych wypłat oraz całkowitą wartość zaktualizowanych spłat i ponoszonych opłat, tj.:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

gdzie:

- X APR
- m numer kolejny ostatniej wypłaty,
- k numer kolejny wypłaty, zatem $1 \leq k \leq m$,
- C_k kwota wypłaty k ,
- t_k okres, wyrażony w latach lub ułamkach lat, pomiędzy dniem pierwszej wypłaty a dniem każdej kolejnej wypłaty, zatem $t_1 = 0$,
- m' numer kolejny ostatniej spłaty lub wnoszonych opłat,
- l numer kolejny spłaty lub wnoszonych opłat,
- D_l kwota spłaty lub wnoszonych opłat,
- s_l okres, wyrażony w latach lub ułamkach lat, pomiędzy dniem pierwszej wypłaty a dniem każdej spłaty lub wniesienia opłat.

Uwagi:

- a) Kwoty płacone przez obie strony w różnych momentach niekoniecznie muszą być równe i nie muszą być płacone w równych odstępach czasu.
- b) Datą początkową jest data dokonania pierwszej wypłaty.
- c) Odstępy czasowe między datami wykorzystywanymi do obliczeń wyraża się w latach lub w ułamkach lat. Przyjmuje się, że rok liczy 365 dni (lub w przypadku lat przestępnych — 366 dni), 52 tygodnie lub dwanaście równych miesięcy. Przyjmuje się, że równy miesiąc ma 30,41666 dni (tj. 365/12) bez względu na to, czy przypada w roku przestępnym czy nie.
- d) Wynik obliczeń podaje się z dokładnością do co najmniej jednego miejsca po przecinku. Jeżeli cyfra występująca na kolejnym miejscu po przecinku jest większa lub równa 5, cyfrę poprzedzającą zwiększa się o jeden.
- e) Równanie to może być zapisane w postaci jednej sumy z wykorzystaniem koncepcji przepływów (A_k), które mogą być dodatnie lub ujemne, innymi słowy zapłacone lub otrzymane w okresach 1 do k , wyrażonych w latach, tj.:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$$

S jest bieżącym saldem przepływów. Jeżeli celem jest zachowanie równowagi przepływów, wartość ta będzie równa zero.

II. Dodatkowe założenia do obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania

- a) jeżeli umowa o kredyt daje konsumentowi swobodę dokonywania wypłat, przyjmuje się, że całkowita kwota kredytu została wypłacona od razu i w całości;
- b) jeżeli umowa o kredyt przewiduje różne sposoby dokonywania wypłat z zastosowaniem różnych opłat lub różnych stóp oprocentowania kredytu, przyjmuje się, że całkowita kwota kredytu jest wypłacana z zastosowaniem najwyższej możliwej opłaty i stopy oprocentowania;
- c) jeżeli umowa o kredyt daje konsumentowi ogólnie swobodę dokonywania wypłat, ale przewidując różne sposoby dokonywania tych wypłat wprowadza ograniczenie w odniesieniu do kwoty i czasu, przyjmuje się, że kwota kredytu została wypłacona w najwcześniejszym przewidzianym w umowie terminie i zgodnie z tymi limitami wypłat;
- d) jeżeli nie został ustalony harmonogram spłat i nie można wywnioskować o nim na podstawie warunków umowy o kredyt ani środków spłaty przyznanego kredytu, za czas trwania kredytu przyjmuje się jeden rok i przyjmuje się, że kwota kredytu ma zostać spłacona w dwunastu równych ratach kapitałowych w odstępach miesięcznych;
- e) jeżeli został ustalony harmonogram spłat, ale kwota takich spłat jest elastyczna, przyjmuje się, że kwota każdej spłaty jest najniższą kwotą przewidzianą w umowie;

- f) jeżeli nie zostało to określone inaczej, w przypadku gdy umowa o kredyt przewiduje więcej niż jeden termin spłaty, należy przyjąć najwcześniejsze przewidziane w umowie terminy udostępnienia kredytu i dokonywania spłat;
 - g) jeżeli maksymalny pułap kredytu nie został ustalony, przyjmuje się, że wynosi on 1 000 EUR;
 - h) w przypadku kredytu w rachunku bieżącym przyjmuje się, że całkowita kwota kredytu została wypłacona w całości i na cały okres obowiązywania umowy o kredyt. Jeżeli okres obowiązywania umowy o kredyt nie jest znany, obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania dokonuje się przy założeniu, że czas trwania kredytu wynosi 3 miesiące;
 - i) jeżeli dla ograniczonego okresu lub kwoty oferuje się różne stopy oprocentowania i różną wielkość opłat, za stopę oprocentowania i opłaty w całym okresie obowiązywania umowy o kredyt przyjmuje się stopę najwyższą i najwyższe opłaty;
 - j) w przypadku umów o kredyt konsumencki, w których ustalono stałą stopę oprocentowania kredytu w odniesieniu do początkowego okresu, na koniec którego ustala się nową stopę oprocentowania, zmienianą następnie okresowo zgodnie z uzgodnionym wskaźnikiem, obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania dokonuje się w oparciu o założenie, że po zakończeniu okresu, w którym obowiązuje stała stopa oprocentowania kredytu, stopa oprocentowania jest taka sama jak w chwili obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania i opiera się na wartości uzgodnionego wskaźnika obowiązującego w tym czasie.
-

ZAŁĄCZNIK II

STANDARDOWY EUROPEJSKI ARKUSZ INFORMACYJNY DOTYCZĄCY KREDYTU KONSUMENCKIEGO

1. Dane identyfikacyjne i kontaktowe dotyczące kredytodawcy/pośrednika kredytowego

Kredytodawca Adres Nr telefonu (*) Adres poczty elektronicznej (*) Nr faksu (*) Adres strony internetowej (*)	[Dane identyfikacyjne] [Adres, z którego ma korzystać konsument]
W stosownych przypadkach Pośrednik kredytowy Adres Nr telefonu (*) Adres poczty elektronicznej (*) Nr faksu (*) Adres strony internetowej (*)	[Dane identyfikacyjne] [Adres, z którego ma korzystać konsument]

(*) Ta informacja ma dla kredytodawcy charakter opcjonalny.

Tam gdzie widnieje oznaczenie „w stosownych przypadkach”, kredytodawca musi wypełnić odpowiednie pole, jeżeli stosowna informacja dotyczy danego produktu kredytowego, lub musi usunąć daną informację lub całą pozycję, jeżeli informacja ta nie dotyczy omawianego rodzaju kredytu.

Objaśnienia w nawiasach kwadratowych przedstawiono na potrzeby kredytodawcy i muszą one zostać zastąpione odpowiednimi informacjami.

2. Opis głównych cech produktu kredytowego

Rodzaj kredytu	
Całkowita kwota kredytu <i>Jest to maksymalna kwota lub łączne kwoty udostępnione na podstawie umowy o kredyt</i>	
Warunki dokonywania wypłat <i>W jaki sposób i w jakim terminie otrzyma Pani/Pan pieniądze.</i>	
Okres obowiązywania umowy o kredyt	
Raty oraz, w odpowiednich przypadkach, kolejność, w jakiej będą one zaliczane na poczet spłaty	Będzie Pani/Pan musiała/musił dokonać spłaty na następujących warunkach: [Kwota, liczba i częstotliwość płatności, jakich ma dokonać konsument] Odsetki lub opłaty będą podlegać spłacie w następujący sposób:
Całkowita kwota, jaką będzie Pani/Pan musiała/musił spłacić <i>Jest to kwota pożyczonego kapitału wraz z odsetkami i ewentualnymi kosztami związanymi z Pani/Pana kredytem</i>	[Suma całkowitej kwoty kredytu i całkowitego kosztu kredytu]
W stosownych przypadkach Kredyt został udzielony w formie odroczonej płatności za towar lub usługę lub jest powiązany z dostawą konkretnych towarów lub świadczeniem konkretnej usługi Nazwa towaru/usługi Cena gotówkowa	

W stosownych przypadkach Wymagane zabezpieczenia <i>Opis zabezpieczenia, jakie musi Pani/Pan przedstawić w związku z umową o kredyt</i>	[Rodzaj zabezpieczenia]
W stosownych przypadkach <i>Dokonywanie płatności nie powoduje natychmiastowej amortyzacji kapitału</i>	

3. Koszty kredytu

Stopa oprocentowania kredytu lub, w stosownych przypadkach, różne stopy oprocentowania kredytu mające zastosowanie do umowy o kredyt	[% — stała lub — zmienna (z podaniem indeksu lub stopy referencyjnej mających zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu) — okresy]
Rzeczywista roczna stopa oprocentowania (APR) <i>Jest to całkowity koszt wyrażony jako procent całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym. APR ma Pani/Panu pomóc porównać poszczególne oferty.</i>	[% Należy tu podać reprezentatywny przykład oraz wymienić wszystkie założenia przyjęte do obliczenia tej stopy]
Czy do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach niezbędne jest: — skorzystanie z ubezpieczenia zabezpieczającego spłatę kredytu; lub — skorzystanie z innej usługi dodatkowej? <i>Jeżeli koszty tych usług nie są znane kredytodawcy, to nie są one uwzględnione w APR.</i>	Tak/nie [jeżeli tak, proszę podać rodzaj ubezpieczenia] Tak/nie [jeżeli tak, proszę podać rodzaj usługi dodatkowej]
Koszty powiązane	
W stosownych przypadkach Do prowadzenia rejestru transakcji płatności i wypłat wymagane jest prowadzenie jednego lub kilku rachunków	
W stosownych przypadkach Wysokość kosztów korzystania z określonych środków płatniczych (np. karty kredytowej)	
W stosownych przypadkach Wszelkie inne koszty powstałe w związku z umową o kredyt	
W stosownych przypadkach Warunki, na jakich wyżej wymienione koszty związane z umową o kredyt mogą ulegać zmianie	
W stosownych przypadkach Obowiązek uiszczenia opłat notarialnych	
Koszty w przypadku opóźnienia w płatności <i>Brak płatności może mieć dla Pani/Pana poważne konsekwencje (np. przymusowa sprzedaż) i może utrudnić otrzymanie kredytu</i>	W razie braku płatności zostanie Pani/Pan obciążona/obciążony następującymi kwotami: [... (mająca zastosowanie stopa oprocentowania oraz ustalenia dotyczące jej zmian, a także, w stosownych przypadkach, opłaty z tytułu zaległości w spłacie)].

4. Inne ważne aspekty prawne

Prawo do odstąpienia od umowy <i>Ma Pani/Pan prawo do odstąpienia od umowy o kredyt w terminie 14 dni kalendarzowych</i>	Tak/nie
Przedterminowa spłata <i>Ma Pani/Pan prawo do spłaty kredytu przed terminem — w całości lub w części i w dowolnym momencie.</i> W stosownych przypadkach W przypadku przedterminowej spłaty kredytodawcy przysługuje rekompensata	[Ustalenie wysokości rekompensaty (metoda obliczania) zgodnie z przepisami wykonawczymi do art. 16 ust. 2 dyrektywy .../.../WE]
Weryfikacja w bazie danych <i>Kredytodawca musi natychmiast i bez pobierania żadnych opłat udzielić Pani/Panu informacji o wyniku weryfikacji w bazie danych, w przypadku gdy wniosek o kredyt zostanie odrzucony na podstawie informacji uzyskanych z tej bazy. Powyższe nie ma zastosowania, jeżeli udzielanie takich informacji jest zabronione na mocy przepisów prawa Wspólnoty Europejskiej lub jest sprzeczne z celami porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.</i>	
Prawo do otrzymania projektu umowy o kredyt <i>Ma Pani/Pan prawo do bezpłatnego otrzymania na żądanie egzemplarza projektu umowy o kredyt. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli w chwili, gdy zgłasza Pani/Pan takie żądanie, kredytodawca nie wyraża chęci przystąpienia do zawarcia z Panią/Panem umowy o kredyt.</i>	
W stosownych przypadkach Czas, przez jaki kredytodawca jest związany treścią informacji przekazanych przed zawarciem umowy	Niniejsza informacja zachowuje ważność od ... do ...

W stosownych przypadkach

5. Dodatkowe informacje podawane w przypadku sprzedaży usług finansowych na odległość

a) dotyczące kredytodawcy	
W stosownych przypadkach Przedstawiciel kredytodawcy w państwie członkowskim, w którym Pani/Pan mieszka Adres Nr telefonu (*) Adres poczty elektronicznej (*) Nr faksu (*) Adres strony internetowej (*)	[Dane identyfikacyjne] [Adres, z którego ma korzystać konsument]
W stosownych przypadkach Rejestracja	[Rejestr handlowy, do którego został wpisany kredytodawca, oraz numer, pod którym kredytodawca został zarejestrowany lub równoważny sposób jego identyfikacji w tym rejestrze]
W stosownych przypadkach Organ nadzorczy	
b) dotyczące umowy o kredyt	
W stosownych przypadkach Korzystanie z prawa do odstąpienia od umowy	[Praktyczne wskazówki dotyczące korzystania z prawa do odstąpienia, zawierające między innymi termin, w jakim można skorzystać z tego prawa; adres, na jaki należy wysłać oświadczenie o odstąpieniu; konsekwencje nieskorzystania z tego prawa]

W stosownych przypadkach Prawo przyjmowane przez kredytobiorcę jako podstawa ustanowienia z Panią/Panem stosunków przed zawarciem umowy o kredyt	
W stosownych przypadkach Klauzula dotycząca prawa właściwego mającego zastosowanie do umowy o kredyt lub właściwego sądu	[Należy tu podać stosowną klauzulę]
W stosownych przypadkach Obowiązujący język	Informacje i warunki umowy będą podawane w języku [dany język]. Za Pani/Pana zgodą w okresie obowiązywania umowy o kredyt zamierzamy się z Panią/Panem porozumiewać w języku [dany język/języki].
c) dotyczące odwołań	
Istnienie pozasądowego mechanizmu reklamacyjnego i odwoławczego oraz dostęp do tego mechanizmu	[Informacja, czy konsument będący stroną umowy zawieranej na odległość może skorzystać z pozasądowego mechanizmu reklamacyjnego i odwoławczego, a jeżeli tak — sposoby dostępu do niego]

(*) Ta informacja ma dla kredytodawcy charakter opcjonalny.

ZAŁĄCZNIK III

EUROPEJSKI ARKUSZ INFORMACYJNY DOTYCZĄCY

- 1) kredytu konsumenckiego w rachunku bieżącym
- 2) kredytu konsumenckiego oferowanego przez niektóre organizacje kredytowe (art. 2 ust. 5 dyrektywy .../.../WE)
- 3) kredytu konsumenckiego przeznaczonego na konwersję zadłużenia

1. Dane identyfikacyjne i kontaktowe dotyczące kredytodawcy/pośrednika kredytowego

Kredytodawca Adres Nr telefonu (*) Adres poczty elektronicznej (*) Nr faksu (*) Adres strony internetowej (*)	[Dane identyfikacyjne] [Adres, z którego ma korzystać konsument]
W stosownych przypadkach Pośrednik kredytowy Adres Nr telefonu (*) Adres poczty elektronicznej (*) Nr faksu (*) Adres strony internetowej (*)	[Dane identyfikacyjne] [Adres, z którego ma korzystać konsument]

(*) Ta informacja ma dla kredytodawcy charakter opcjonalny.

Tam gdzie widnieje oznaczenie „w stosownych przypadkach”, kredytodawca musi wypełnić odpowiednie pole, jeżeli stosowna informacja dotyczy danego produktu kredytowego, lub musi usunąć daną informację lub całą pozycję, jeżeli informacja ta nie dotyczy omawianego rodzaju kredytu.

Objaśnienia w nawiasach kwadratowych przedstawiono na potrzeby kredytodawcy i muszą one zostać zastąpione odpowiednimi informacjami.

2. Opis głównych cech produktu kredytowego

Rodzaj kredytu	
Całkowita kwota kredytu <i>Jest to maksymalna kwota lub łączne kwoty udostępnione na podstawie umowy o kredyt</i>	
Okres obowiązywania umowy o kredyt	
W jaki sposób i kiedy będzie Pani/Pan musiała/ musiał spłacić kredyt?	
W stosownych przypadkach Można będzie żądać od Pani/Pana w dowolnym momencie spłaty pełnej kwoty kredytu.	
W stosownych przypadkach Kredyt został przyznany w formie odroczonej płatności za towar lub usługę Nazwa towaru/usługi Cena gotówkowa	

3. Koszty kredytu

Stopa oprocentowania kredytu lub, w stosownych przypadkach, różne stopy oprocentowania kredytu mające zastosowanie do umowy o kredyt	[% — stała lub — zmienna (z podaniem indeksu lub stopy referencyjnej mających zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu)]
W stosownych przypadkach Rzeczywista roczna stopa oprocentowania (APR) (*) <i>Jest to całkowity koszt wyrażony jako procent całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym. APR ma Pani/Panu pomóc porównać poszczególne oferty.</i>	[% Należy tu podać reprezentatywny przykład oraz wymienić wszystkie założenia przyjęte do obliczenia tej stopy]
W stosownych przypadkach Koszty W stosownych przypadkach Warunki, na jakich koszty te mogą ulegać zmianie	[Koszty ponoszone od chwili zawarcia umowy o kredyt]
Koszty w przypadku wystąpienia opóźnienia w płatności	W razie braku płatności zostanie Pani/Pan obciążona/obciążony następującymi kwotami: [...] (mająca zastosowanie stopa oprocentowania oraz ustalenia dotyczące jej zmian, a także, w stosownych przypadkach, opłaty z tytułu zaległości w spłacie)].

(*) Nie stosuje się w przypadku „Europejskiego arkusza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego w rachunku bieżącym” w tych państwach członkowskich, które na podstawie art. 6 ust. 2 dyrektywy .../.../WE podjęły decyzję, że APR nie musi być podawana w przypadku kredytów w rachunku bieżącym.

4. Inne ważne aspekty prawne

Rozwiązanie umowy o kredyt	[Warunki i procedura rozwiązania umowy o kredyt]
Weryfikacja w bazie danych <i>Kredytodawca musi natychmiast i bez pobierania żadnych opłat udzielić Pani/Panu informacji o wyniku weryfikacji w bazie danych, w przypadku gdy wniosek o kredyt zostanie odrzucony na podstawie informacji uzyskanych z tej bazy. Powyższy przepis nie ma zastosowania, jeżeli udzielanie takich informacji jest zabronione na mocy przepisów prawa Wspólnoty Europejskiej lub jest sprzeczne z celami porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.</i>	
Prawo do otrzymania projektu umowy o kredyt <i>Ma Pani/Pan prawo do bezpłatnego otrzymania na żądanie egzemplarza projektu umowy o kredyt. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli w chwili, gdy zgłasza Pani/Pan takie żądanie, kredytodawca nie wyraża chęci przystąpienia do zawarcia z Panią/Panem umowy o kredyt.</i>	
W stosownych przypadkach Czas, przez jaki kredytodawca jest związany treścią informacji przekazanych przed zawarciem umowy	Niniejsza informacja zachowuje ważność od ... do ...

W stosownych przypadkach

5. Dodatkowe informacje mające zastosowanie w przypadku, gdy informacje udzielane przed zawarciem umowy pochodzą od organizacji kredytowej (art. 2 ust. 5 dyrektywy .../.../WE) lub gdy dotyczą one kredytu konsumenckiego przeznaczonego na konwersję zadłużenia

Raty oraz, w odpowiednich przypadkach, kolejność, w jakiej będą one zaliczane na poczet spłaty	Będzie Pani/Pan musiała/musiał dokonać spłaty na następujących warunkach: [Reprezentatywny przykład raty wraz z kwotą, liczbą i częstotliwością płatności, jakich ma dokonać konsument]
Całkowita kwota, jaką będzie Pani/Pan musiała/musiał spłacić	

Przedterminowa spłata <i>Ma Pani/Pan prawo do spłaty kredytu przed terminem — w całości lub w części i w dowolnym momencie</i> W stosownych przypadkach W przypadku przedterminowej spłaty kredytodawcy przysługuje rekompensata.	[Ustalenie wysokości rekompensaty (metoda obliczania) zgodnie z przepisami wykonawczymi do art. 16 ust. 2 dyrektywy .../.../WE]
--	---

W stosownych przypadkach

6. Dodatkowe informacje podawane w przypadku sprzedaży usług finansowych na odległość

a) dotyczące kredytodawcy	
W stosownych przypadkach Przedstawiciel kredytodawcy w państwie członkowskim, w którym Pani/Pan mieszka Adres Nr telefonu (*) Adres poczty elektronicznej (*) Nr faksu (*) Adres strony internetowej (*)	[Dane identyfikacyjne] [Adres, z którego ma korzystać konsument]
W stosownych przypadkach Rejestracja	[Rejestr handlowy, do którego został wpisany kredytodawca, oraz numer, pod którym kredytodawca został zarejestrowany lub równoważny sposób jego identyfikacji w tym rejestrze]
W stosownych przypadkach Organ nadzorczy	
b) dotyczące umowy o kredyt	
Prawo do odstąpienia od umowy <i>Ma Pani/Pan prawo do odstąpienia od umowy o kredyt w terminie 14 dni kalendarzowych</i> W stosownych przypadkach Korzystanie z prawa do odstąpienia od umowy	Tak/nie [Praktyczne wskazówki dotyczące korzystania z prawa do odstąpienia, zawierające między innymi adres, na jaki należy wysłać powiadomienie o odstąpieniu; konsekwencje nieskorzystania z tego prawa]
W stosownych przypadkach Prawo przyjmowane przez kredytobiorcę jako podstawa ustanowienia z Panią/Panem stosunków przed zawarciem umowy o kredyt	
W stosownych przypadkach Klauzula dotycząca prawa właściwego w odniesieniu do umowy o kredyt lub właściwego sądu	[Należy tu podać stosowną klauzulę]
W stosownych przypadkach Obowiązujący język	Informacje i warunki umowne będą podawane w języku [dany język]. Za Pani/Pana zgodą w okresie obowiązywania umowy o kredyt zamierzamy się z Panem/Panią porozumiewać w języku [dany język/języki].
c) dotyczące odwołań	
Istnienie pozasądowego mechanizmu reklamacyjnego i odwoławczego oraz dostęp do tego mechanizmu	[Informacja, czy konsument będący stroną umowy zawieranej na odległość może skorzystać z pozasądowego mechanizmu reklamacyjnego i odwoławczego, a jeżeli tak — sposoby uzyskiwania dostępu do niego]

(*) Ta informacja ma dla kredytodawcy charakter opcjonalny.

UZASADNIENIE RADY

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 12 września 2002 r. Komisja przedłożyła Radzie wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących kredytu konsumenckiego ⁽¹⁾.
2. Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął swoją opinię w dniu 17 lipca 2003 r. ⁽²⁾
3. Parlament Europejski wydał swoją opinię w dniu 20 kwietnia 2004 r. (pierwsze czytanie) ⁽³⁾.
4. W świetle opinii Parlamentu Europejskiego Komisja przedłożyła w dniu 29 października 2004 r. zmieniony wniosek ⁽⁴⁾.
5. W listopadzie 2004 r. Komisja zdecydowała o przeprowadzeniu dalszych konsultacji w sprawie projektu dyrektywy, po czym w dniu 10 października 2005 r. przekazała Radzie wniosek — zmieniony po raz drugi — w formie zmienionego ⁽⁵⁾ wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie umów o kredyt konsumencki.
6. W skonsolidowanym zmienionym wniosku, którego podstawę stanowi art. 95 Traktatu, Komisja należycie uwzględniła stanowisko wyrażone w opinii Parlamentu Europejskiego wydanej w pierwszym czytaniu i włączyła do tego wniosku 110 ze 152 zaproponowanych w niej poprawek.
7. W dniu 20 września 2007 r. Rada przyjęła wspólne stanowisko zgodnie z art. 251 ust. 2 Traktatu.

II. CEL

Komisja uznała, że transpozycja dyrektywy 87/102/EWG spowodowała, że państwa członkowskie w różnym stopniu wykraczają poza przepisy tej dyrektywy. Te różnice w ustawodawstwie poszczególnych krajów w niektórych przypadkach stanowią przeszkody dla rynku wewnętrznego i sprawiają, że przedsiębiorcy nie są skłonni oferować swoich produktów poza granicami kraju. Rynek kredytów konsumenckich jest nadal w dużym stopniu podzielony na 27 rynków krajowych państw członkowskich, co utrudnia europejskim konsumentom i kredytodawcom składanie transgranicznych ofert i zawieranie takich umów, a co za tym idzie — czerpanie korzyści z jednolitego rynku.

W tej sytuacji Komisja przedstawiła wniosek — znacznie zmieniony w październiku 2005 r. w związku z opinią Parlamentu Europejskiego wydaną w pierwszym czytaniu — z myślą o:

- stworzeniu warunków dla prawdziwego rynku wewnętrznego,
- zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów; i
- sprawieniu, by prawodawstwo wspólnotowe zyskało na jasności dzięki przekształceniu trzech obowiązujących dyrektyw dotyczących kredytu konsumenckiego (87/102/EWG, 90/88/EWG i 98/7/WE).

III. ANALIZA WSPÓLNEGO STANOWISKA

1. Informacje ogólne

Rada w swych dyskusjach opierała się na zmienionym wniosku przedstawionym przez Komisję w październiku 2005 r. Generalnie Rada zgodziła się z opinią Parlamentu Europejskiego wydaną w pierwszym czytaniu, która to opinia została już w dużej mierze w tym wniosku uwzględniona.

⁽¹⁾ Dz.U. C 331E z 31.12.2002, s. 200.

⁽²⁾ Dz.U. C 234 z 30.9.2003, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 104E z 30.4.2004, s. 35, 233-260 i dok. 8493/04.

⁽⁴⁾ Dok. 14246/04.

⁽⁵⁾ Dok. 13193/05.

Rada podzieliła także pogląd, że dyrektywa powinna zapewniać wysoki poziom harmonizacji w zasadniczych obszarach objętych zakresem jej zastosowania i powinna stanowić dla rynku wewnętrznego, różnorodności oferty dostępnej dla konsumenta i ochrony konsumentów „europejską wartość dodaną”. Rada wyznaczyła pięć głównych obszarów, w których należy wypracować tę „europejską wartość dodaną”:

- zakres informacji udzielanych przed zawarciem umowy (art. 5 i 6);
- zakres informacji zamieszczanych w umowie (art. 10);
- prawo do odstąpienia od umowy (art. 14);
- kwestia przedterminowej spłaty (art. 16); oraz
- obliczanie rocznej rzeczywistej stopy oprocentowania (APR) (art. 19).

Rada wprowadziła również inne zmiany dotyczące:

- zakresu zastosowania projektu dyrektywy — z jednej strony poprzez wyłączenie w art. 2 i 20 z zakresu zastosowania dyrektywy pewnej liczby przypadków, z drugiej zaś poprzez bardziej szczegółowe uregulowanie pewnych szczególnych kwestii, takich jak reklama (art. 4), kredyty w rachunku bieżącym (art. 6 i 12) czy przekroczenia (art. 18),
- poziomu harmonizacji, a zwłaszcza propozycji Komisji odnoszącej się do połączenia pełnej harmonizacji z ukierunkowanym stosowaniem zasady wzajemnego uznawania (art. 22),
- korzystania z procedury komitetowej (art. 25),
- przejrzystości opcji prawnych, z których korzystają państwa członkowskie w obszarach niepodlegających pełnej harmonizacji (art. 26) i związanej z tym klauzuli przeglądu (art. 27 ust. 2).

Komisja zaakceptowała wspólne stanowisko uzgodnione przez Radę.

2. Główne zmiany wprowadzone przez Radę do zmienionego wniosku Komisji

Rada wprowadziła w swoim wspólnym stanowisku pewne zmiany dotyczące następujących kwestii:

A. Zakres zastosowania (art. 2)

Rada doprecyzowała zakres zastosowania projektu dyrektywy (już ograniczony po wyłączeniu z niego umów o kredyt hipoteczny, umów zabezpieczenia i poręczycieli oraz wprowadzeniu złagodzonego reżimu dla kredytów w rachunku bieżącym).

Rada uzgodniła w tym względzie następujące zmiany dotyczące zakresu zastosowania projektu dyrektywy:

- kompleksowe wyłączenie kredytów związanych z nieruchomościami (ust. 2 lit. a) i b)) oraz umów zabezpieczenia z uwagi na ich powiązanie z kredytami hipotecznymi,
- wyłączenie kredytów o niskiej wartości (poniżej 200 EUR) oraz objęcie dyrektywą kredytów o większej wartości dzięki podniesieniu górnej granicy z 50 000 do 100 000 EUR (ust. 2 lit. c));
- wyłączenie krótkoterminowych kredytów w rachunku bieżącym, które muszą zostać spłacone w ciągu jednego miesiąca (ust. 2 lit. e));
- wyłączenie kredytów nieoprocentowanych i wolnych od opłat oraz wyłączenie kredytów krótkoterminowych, od których pobierane są bardzo niewielkie opłaty (ust. 2 lit. f)).

Rada uzgodniła także „złagodzone” reżimy dla szczególnych rodzajów kredytów, tj. dla kredytów w rachunku bieżącym (ust. 3), przekroczeń (ust. 4), kredytów oferowanych przez niektóre organizacje, w których członkostwo jest ograniczone i które zostały utworzone dla wspólnej korzyści ich członków (ust. 5), a także kredytów na odroczoną płatność (ust. 6).

Zgadając się na powyższe zmiany Rada w swoim wspólnym stanowisku:

- i) uwzględniła, w całości lub w części, 24 poprawki (nr 2, 4, 5, 8, 10, 34, 38, 39, 47, 48 oraz 178, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 59, 61, 121, 145, 184, 185), w tym poprawki nr 184 i 185 niezaakceptowane przez Komisję:

poprawka nr 184: Rada zatwierdziła skreślenie w nowym art. 2 ust. 2 lit. e);

poprawka nr 185: Rada przejęła granicę 100 000 EUR w art. 2 ust. 2 lit. c), lecz nie uwzględniła pozostałych elementów poprawki.

- ii) nie wprowadziła 4 poprawek (nr 11, 57, 60, 123).

B. Informacje udzielane przed zawarciem umowy (art. 5 i 6)

Rada uznała, że konsumenci powinni otrzymywać wystarczające informacje, które pozwolą im na podejmowanie przemyślanych i odpowiedzialnych decyzji przed podpisaniem umowy. W tym celu Rada dokonała zmian, które polegają na:

- skreśleniu zasady odpowiedzialnego udzielania kredytów z art. 5, gdyż uznała, że może ona prowadzić do sytuacji niepewności prawnej. Zamiast niej w nowym art. 8 wprowadzono obowiązek przeprowadzania przez kredytodawców oceny zdolności kredytowej konsumenta;
- poszerzeniu wykazu informacji, które mają zostać przekazane konsumentowi przed zawarciem umowy na mocy art. 5 ust. 2 i art. 6 ust. 1;
- stworzeniu „Standardowego europejskiego arkusza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumentckiego” (nowy załącznik II) i „Europejskiego arkusza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumentckiego w rachunku bieżącym” (nowy załącznik III), które mają być wykorzystywane przy udzielaniu informacji przed zawarciem umowy. Te standardowe arkusze, zawierające informacje przewidziane w art. 5 i 6, ułatwią konsumentom porównywanie ofert, również zagranicznych;
- doprecyzowaniu, jakie informacje powinny być udzielane przez zawarciem umowy w przypadku kontaktów telefonicznych, o których mowa w art. 3 ust. 3 dyrektywy 2002/65/WE (sprzedaż usług finansowych na odległość), a także w sytuacji, gdy konsument wnosi o natychmiastowe udostępnienie mu kredytu w rachunku bieżącym (art. 6 ust. 4);
- pozostawieniu państwom członkowskim marginesu elastyczności w odniesieniu do podawania APR dla kredytów w rachunku bieżącym (art. 6 ust. 2);
- wprowadzeniu obowiązku (art. 5 ust. 4 i art. 6 ust. 6) przekazania konsumentowi na żądanie egzemplarza umowy o kredyt (wraz z informacją o tym prawie podaną na wyżej wymienionym standardowym europejskim arkuszu).

Zgadając się na powyższe zmiany Rada w swoim wspólnym stanowisku:

- i) uwzględniła, w całości lub w części, 6 poprawek (nr 16, 17, 18, 65 oraz 188, 179).

- ii) nie wprowadziła 2 poprawek (nr 19, 28).

C. Informacje zamieszczane w umowie (art. 10)

W związku ze zmianami w wykazie informacji udzielanych przed zawarciem umowy Rada poszerzyła także wykaz informacji, które należy przekazać klientowi w chwili zawierania umowy o kredyt (w większości odpowiadają one elementom dodanym w art. 5 ust. 2 i art. 6 ust. 1)). Zgodnie z art. 10 ust. 2 konsumentowi należy przekazać następujące dodatkowe informacje:

- rodzaj kredytu: lit. a),
- opis towaru i usługi oraz jego/jej cenę gotówkową w przypadku odroczonej płatności: lit. e),
- tabelę amortyzacji, również w przypadku zmiennej stopy oprocentowania: lit. i),

- obszerniejsze informacje na temat opłat związanych z umową o kredyt i warunków ich zmiany: lit. k),
- ostrzeżenie o konsekwencjach braku płatności: lit. m),
- obszerniejsze informacje na temat prawa do odstąpienia od umowy: lit. q),
- informacje na temat alternatywnych mechanizmów odwoławczych: lit. s),
- informacje o innych warunkach umownych: lit. t), oraz
- nazwę i adres właściwego organu nadzorczego: lit. u).

Zgadając się na powyższe zmiany Rada w swoim wspólnym stanowisku:

- i) uwzględniła, w całości lub w części, 10 poprawek (nr 77, 78, 81, 82, 83, 85, 86, 87, 88, 89);
- ii) nie wprowadziła 3 poprawek (nr 76, 79, 84), w tym poprawki nr 84 zaakceptowanej przez Komisję.

D. Prawo do odstąpienia od umowy (art. 14)

Rada uzgodniła, że prawo do odstąpienia od umowy będzie jednolite i że odstąpić od umowy będzie można w terminie 14 dni kalendarzowych. Rada jaśniej przedstawiła obowiązki, jakie ciążyą na konsumentach, gdy korzystają oni z prawa do odstąpienia, oraz powiązanie z przepisami dotyczącymi prawa do odstąpienia zawartymi w dyrektywach: 85/577/EWG (sprzedaż obwoźna) i 2002/65/WE (sprzedaż usług finansowych na odległość). Wyjaśnienia te obejmują:

- dodanie obowiązku konsumenta do spłaty kredytodawcy, w ciągu 30 dni od daty powiadomienia o odstąpieniu, wypłaconej już kwoty kredytu wraz z odsetkami (ust. 2 lit. b));
- dodanie przepisu w sprawie anulowania umowy o usługę dodatkową związaną z umową o kredyt w przypadku odstąpienia od umowy o kredyt (ust. 3);
- w przypadku sprzedaży kredytów konsumenckich na odległość lub sprzedaży obwoźnej prawo do odstąpienia od umowy będzie uregulowane przepisami dyrektywy o kredycie konsumenckim, a nie przepisami dyrektyw: 85/577/EWG czy 2002/65/WE;
- państwa członkowskie mogą postanowić, że prawo do odstąpienia od umowy nie ma zastosowania w przypadku, gdy umowa została zawarta przy udziale notariusza.

Zgadając się na powyższe zmiany Rada w swoim wspólnym stanowisku:

- i) uwzględniła, w całości lub w części, 3 poprawki (nr 20, 192, 193), w tym poprawkę nr 193, która nie została zaakceptowana przez Komisję, a którą Rada włączyła do na nowo sformułowanego art. 14 ust. 4 po zmianach redakcyjnych;
- ii) nie wprowadziła jednej poprawki (nr 107).

E. Przedterminowa spłata (art. 16)

Rada, uznając prawo konsumenta do wcześniejszej spłaty kredytu, uzgodniła jednak, że należy przyznać kredytodawcom ograniczone prawo do rekompensaty za ewentualne koszty bezpośrednio związane z przedterminową spłatą kredytu (ust. 2).

Rekompensaty będzie się można domagać wyłącznie w przypadku, gdy:

- dotyczyć ona będzie umów o kredyt o stałej stopie oprocentowania; oraz
- pomiędzy zawarciem umowy o kredyt a wcześniejszą spłatą następuje obniżka mającej zastosowanie referencyjnej stopy oprocentowania.

Ponadto kwota rekompensaty została ograniczona do 1 % spłacanej przed terminem kwoty kredytu (lub też 0,5 %, jeśli spłata ma miejsce w ostatnim roku obowiązywania umowy o kredyt) i nie może ona być wyższa niż kwota odsetek, jakie konsument musiałby zapłacić, gdyby wcześniejsza spłata nie miała miejsca.

Dodatkowo państwom członkowskim pozostawiono margines elastyczności, by mogły one w swoim ustawodawstwie krajowym ustalić próg, poniżej którego nie płaci się rekompensaty. Próg ten może zostać ustalony na poziomie od 0 do 10 000 EUR wcześniejszej spłaty w ciągu 12 miesięcy (ust. 4).

Jeśli chodzi o przedterminową spłatę, Rada w swoim wspólnym stanowisku:

- i) uwzględniła jedną poprawkę (nr 201);
- ii) nie wprowadziła jednej poprawki (nr 25) zaakceptowanej przez Komisję, gdyż chciała zwiększyć poziom harmonizacji co do ustalania rekompensaty do zapłaty kredytodawcy w przypadku przedterminowej spłaty kredytu.

F. Obliczanie APR (art. 19)

Rada przewidziała jednolitą metodę obliczania APR i dołączyła do niej standardowy zestaw założeń, który ma być wykorzystywany przez kredytodawców do obliczania APR w różnych okolicznościach (przedstawiony w załączniku I pkt II). Aby innowacje produktów nie stanowiły problemu i aby możliwe było obliczanie APR dla nowych rodzajów kredytów, jakie mogą się pojawić w przyszłości, Rada wprowadziła przepis o procedurze komitetowej w oparciu o procedurę regulacyjną połączoną z kontrolą, który miałby zastosowanie do określania dodatkowych założeń w razie takiej konieczności (nowy ust. 5). Rada ustanowiła zatem w art. 25 odpowiedni komitet.

Jeśli chodzi o roczną rzeczywistą stopę oprocentowania, Rada w swoim wspólnym stanowisku:

- i) wprowadziła, w całości lub w części, 10 poprawek (nr 23, 24, 40, 42, 43, 151, 152, 195, 198, 199);
- ii) nie wprowadziła 7 poprawek (nr 148, 149, 150, 183, 194, 196, 197).

G. Klauzula o wzajemnym uznawaniu (art. 22)

Rada uznała, że wykonanie klauzuli o wzajemnym uznawaniu w wersji zaproponowanej przez Komisję, tj. klauzuli stanowiącej w pewnych kwestiach szczególnych dopełnienie minimalnej harmonizacji, nie wystarczy do realizacji celów proponowanej dyrektywy. Dla konsumentów byłaby ona zbyt trudna do zrozumienia i mogłaby prowadzić do powstania niepewności prawnej z uwagi na stosowanie prawa różnych państw członkowskich. Rada skreśliła zatem tę klauzulę (w dawnym art. 21 ust. 2).

W tym celu Rada w swoim wspólnym stanowisku:

- i) wprowadziła jedną poprawkę (nr 6);
- ii) nie wprowadziła 3 poprawek (nr 30, 140, 204).

Rada dodała, jako środek uzupełniający, nowy art. 26 w celu zapewnienia przejrzystości opcji prawnych, z których mogą korzystać państwa członkowskie w odniesieniu do kwestii, w których nie osiągnięto pełnej harmonizacji i w których pozostawiono państwom członkowskim margines elastyczności (art. 2 ust. 5, art. 2 ust. 6, art. 4 ust. 1, art. 4 ust. 2 lit. c), art. 6 ust. 2, art. 10 ust. 1, art. 10 ust. 2 lit. g) oraz art. 16 ust. 4).

H. Dokonywanie przeglądu przez Komisję (art. 27 ust. 2)

Rada uzgodniła, że okresowy przegląd, którego Komisja ma dokonywać co pięć lat, powinien także obejmować:

- przegląd wartości procentowych wykorzystywanych do ograniczania maksymalnej wysokości rekompensaty w przypadku przedterminowej spłaty; oraz
- monitorowanie wpływu na rynek wewnętrzny i konsumentów wybranych przez państwa członkowskie opcji prawnych, a także publikowanie tych opcji na podstawie informacji przekazanych przez te państwa na mocy art. 26.

I. Inne kwestie

Poza zmianami w art. 2 proponowanej dyrektywy, które zostały już wymienione powyżej w części A, Rada zaaprobowwała zmieniony wniosek Komisji z października 2005 r. ograniczając zakres zastosowania innych przepisów, zwłaszcza upraszczając brzmienie przepisu o dostępie do baz danych (art. 9) oraz o przeniesieniu praw (art. 17), a także usuwając pewne artykuły (a mianowicie artykuł o odpowiedzialności solidarnej, co z kolei spowodowało, że zaistniała potrzeba wprowadzenia nowego art. 15 o umowach o kredyt wiązany).

Ponadto Rada uznała, że niektóre inne kwestie powinny zostać uregulowane w sposób mniej nakazowy i skreśliła, w szczególności, niektóre przepisy art. 20 dotyczące obowiązku nadzorowania pośredników kredytowych lub prawnego uregulowania ich działalności.

Zatem Rada w swoim wspólnym stanowisku:

i) w następujący sposób wprowadziła, w całości lub w części, 45 poprawek (nr 1, 3, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 21, 27, 29, 37, 46, 64, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 102, 104, 105, 106, 108, 109, 124, 125, 132, 133, 134, 135, 136 oraz 162, 138, 139, 143, 144, 146, 147, 176, 180, 182):

poprawka nr 1: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu motywu 3;

poprawka nr 3: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu motywu 4;

poprawka nr 7: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu motywu 7;

poprawka nr 9: uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu motywu 6;

poprawka nr 12: zaakceptowana w całości (skreślenie motywu);

poprawka nr 13: zaakceptowana w całości (skreślenie motywu);

poprawka nr 14: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu motywu 27;

poprawka nr 15: zaakceptowana w całości (skreślenie motywu);

poprawka nr 27: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu motywu 39;

poprawka nr 29: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi (częściowe skreślenie), w nowym brzmieniu motywu 42;

poprawka nr 37: uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu art. 3 lit. f);

poprawka nr 46: zaakceptowana w całości (skreślenie litery w art. 3);

poprawka nr 64: zaakceptowana w całości (skreślenie artykułu);

poprawka nr 67: zaakceptowana w całości (nowy tytuł rozdziału III);

poprawka nr 68: zaakceptowana w całości (skreślenie artykułu);

poprawka nr 69: uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym tytule art. 9;

poprawka nr 70: zaakceptowana w całości (skreślenie akapitu);

- poprawka nr 71: zaakceptowana w całości (skreślenie akapitu);
- poprawka nr 72: uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w art. 9 ust. 1;
- poprawka nr 74: zaakceptowana w całości (skreślenie akapitu);
- poprawka nr 75: zaakceptowana w całości (skreślenie akapitu);
- poprawka nr 102: uwzględniona w całości, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu art. 17;
- poprawka nr 104: zaakceptowana w całości (nowy tytuł art. 15);
- poprawka nr 105: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu art. 15 ust. 1;
- poprawka nr 106: częściowo uwzględniona w nowym brzmieniu art. 15 ust. 1;
- poprawka nr 108: częściowo uwzględniona w nowym brzmieniu art. 15 ust. 2;
- poprawka nr 109: zaakceptowana w całości (skreślenie artykułu);
- poprawka nr 124: zaakceptowana w całości (skreślenie ustępu);
- poprawka nr 125: zaakceptowana w całości (skreślenie artykułu);
- poprawka nr 132: zaakceptowana w całości (skreślenie tytułu);
- poprawka nr 133: zaakceptowana w całości (skreślenie ustępu);
- poprawka nr 134: zaakceptowana w całości (skreślenie ustępu);
- poprawka nr 135: zaakceptowana w całości (skreślenie artykułu);
- poprawki nr 136 i 162: częściowo uwzględnione, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu art. 20;
- poprawka nr 138: zaakceptowana w całości (skreślenie artykułu);
- poprawka nr 139: uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu art. 21;
- poprawka nr 143: uwzględniona w całości, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu art. 24;
- poprawka nr 144: zaakceptowana w całości (skreślenie artykułu);
- poprawka nr 146: zaakceptowana w całości (skreślenie ustępu);
- poprawka nr 147: zaakceptowana w całości (skreślenie ustępu);
- poprawka nr 176: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu art. 3 lit. n);
- poprawka nr 180: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu art. 9 ust. 2.
- Obejmuje to również następujące dwie poprawki niezaakceptowane przez Komisję:
- poprawka nr 21: skreślenie tekstu, o którym mowa w tej poprawce, zostało zatwierdzone;
- poprawka nr 182: skreślenie tekstu, o którym mowa w tej poprawce, zostało zatwierdzone.

- ii) nie wprowadziła 13 poprawek (nr 26, 31, 33, 44, 45, 95, 126, 137, 141, 142, 161, 165, 181).

Rada zgodziła się również z poglądem Komisji odzwierciedlonym w jej zmienionym wniosku z października 2005 r., że pewne szczególne kwestie powinny zostać uregulowane w sposób bardziej szczegółowy. Rada zatem zaaprobowwała:

- włączenie do dyrektywy transakcji wiązanych (nowy art. 15);
- bardziej nakazowy reżim mający obowiązywać dla standardowych informacji podawanych w reklamie (art. 4 ust. 2), jednak przy pozostawieniu państwom członkowskim marginesu elastyczności w przypadku niektórych umów o kredyt oraz w przypadku podawania APR (zob. art. 4 ust. 2 lit. c) oraz skreślenie w art. 4 dawnych ust. 3 i 4);
- przepisy szczegółowe w sprawie kredytów w rachunku bieżącym w przypadku wzrostu stopy oprocentowania kredytu (art. 12);
- objęcie przekroczeń reżimem podobnym do tego, który ma zastosowanie do umów o kredyt i kredyt w rachunku bieżącym (głównie w odniesieniu do informacji udzielanych przed zawarciem umowy), w celu zagwarantowania pewności prawnej; Rada skreśliła także przepisy, na mocy których wymaga się naprawienia sytuacji przy pomocy nowej umowy o kredyt w przypadku znacznego przekroczenia utrzymującego się dłużej niż trzy miesiące, i wprowadziła przepisy (art. 18 ust. 3), które dają większy margines elastyczności, gdyż pozostawiają uregulowanie tej sytuacji ustawodawstwu krajowemu;
- bardziej trafne sformułowanie przepisów o informacjach na temat stopy oprocentowania kredytu (art. 11) oraz o umowach o kredyt odnawialny (art. 12), dla lepszej ochrony konsumentów.

W związku z powyższym Rada w swoim wspólnym stanowisku:

- i) w następujący sposób wprowadziła, w całości lub w części, 9 poprawek (nr 62, 94, 111, 113, 115, 116, 117, 129, 130):

poprawka nr 62: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu art. 4;

poprawka nr 94: zaakceptowana w całości (skreślenie akapitu);

poprawka nr 111: zaakceptowana w całości (skreślenie litery w art. 12);

poprawka nr 113: zaakceptowana w całości (skreślenie litery w art. 12);

poprawka nr 115: zaakceptowana w całości (skreślenie litery w art. 12);

poprawka nr 116: zaakceptowana w całości (skreślenie litery w art. 12);

poprawka nr 117: częściowo uwzględniona, ze zmianami redakcyjnymi, w nowym brzmieniu art. 12 ust. 2;

poprawka nr 129: zaakceptowana w całości (skreślenie ustępu);

poprawka nr 130: zaakceptowana w całości (skreślenie ustępu);

- ii) nie włączyła 9 poprawek (nr 92, 93, 110, 112, 114, 120, 131, 175, 187).

Co do trzech poprawek zaakceptowanych przez Komisję, ale niewłączonych do wspólnego stanowiska:

poprawka nr 120: poprawka ta nie została uwzględniona przez Radę z uwagi na charakter umów o kredyt odnawialny, a także wystarczający poziom ochrony konsumenta zagwarantowany art. 13;

poprawka nr 131: skreślenie tekstu, o którym mowa w tej poprawce, zostało zatwierdzone przez Radę;

poprawka nr 187: Rada skreśliła dawny art. 4 ust. 4, lecz zwiększyła zakres informacji na temat stopy oprocentowania kredytu w art. 4 ust. 2 lit. a).

3. Poprawki Parlamentu Europejskiego

W głosowaniu plenarnym w dniu 20 kwietnia 2004 r. Parlament Europejski przyjął 152 poprawki do pierwotnego wniosku Komisji. Komisja wprowadziła do zmienionego wniosku 110 poprawek.

Rada wprowadziła we wspólnym stanowisku 104 poprawki zaakceptowane przez Komisję i 5 poprawek niezaakceptowanych przez Komisję.

Rada nie włączyła do wspólnego stanowiska 6 poprawek zaakceptowanych przez Komisję i 37 poprawek niezaakceptowanych przez Komisję.

IV. WNIOSEK

Rada uważa, że jej wspólne stanowisko, do którego włączono 109 poprawek omówionych szczegółowo w części III, bierze w znacznym stopniu pod uwagę opinię Parlamentu Europejskiego wydaną w pierwszym czytaniu.

Zważywszy również na inne zmiany uzgodnione przez Radę, wspólne stanowisko uwzględnia w wyważony sposób obawy i interesy i zapewnia wysoki poziom ochrony konsumenta, a także dobre funkcjonowanie rynku wewnętrznego, zgodnie w opinią Parlamentu Europejskiego wydaną w pierwszym czytaniu i zmienionym wnioskiem Komisji.
